Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0049

EU:n uuden köyhyyden vastaisen strategian laatiminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. helmikuuta 2026 EU:n uuden köyhyyden vastaisen strategian laatimisesta (2025/2095(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 145–161 artiklan,

– ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,

– ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sitä koskevan toimintasuunnitelman, sen vuodelle 2030 asetetut yleistavoitteet ja EU:n sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun,

– ottaa huomioon 8. toukokuuta 2021 annetun Porton julistuksen, vuoden 2023 Porton sosiaalifoorumin yhteydessä uudistetut sitoumukset ja 16. huhtikuuta 2024 annetun La Hulpen julistuksen,

– ottaa huomioon New Yorkissa syyskuussa 2015 hyväksyttyyn YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelmaan Agenda 2030 sisältyvät kestävän kehityksen tavoitteet,

– ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2025 julkaistun kestävän kehityksen raportin ”Sustainable Development Report”[1],

– ottaa huomioon vuonna 1979 hyväksytyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen,

– ottaa huomioon 11. toukokuuta 2011 hyväksytyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja

[1] Sachs, J. D., Lafortune, G., Fuller, G., Iablonovski, G., *Sustainable Development Report 2025 – Financing Sustainable Development to 2030 and Mid-Century*, Dublin University Press, Dublin, Irlanti, 2025.

perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus),

– ottaa huomioon New Yorkissa 16. joulukuuta 1966 hyväksytyn taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan YK:n kansainvälisen yleissopimuksen,

– ottaa huomioon New Yorkissa 20. marraskuuta 1989 hyväksytyn YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentit,

– ottaa huomioon New Yorkissa 12. joulukuuta 2006 hyväksytyn YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista,

– ottaa huomioon 18. joulukuuta 2019 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman lapsen oikeuksista,

– ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön yleissopimukset, mukaan lukien sosiaaliturvaa koskevan yleissopimuksen nro. 102 (vähimmäisvaatimukset), työmarkkinoilla ja ammatinharjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää koskevan yleissopimuksen nro. 111 ja kotitaloustyöntekijöiden ihmisarvoista työtä koskevan yleissopimuksen nro. 189,

– ottaa huomioon Torinossa vuonna 1961 hyväksytyn Euroopan sosiaalisen peruskirjan,

– ottaa huomioon rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta 29. kesäkuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY[2],

– ottaa huomioon yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista 27. marraskuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY[3],

– ottaa huomioon vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja neuvoston direktiivin 2010/18/EU kumoamisesta 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1158[4],

– ottaa huomioon riittävistä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa 19. lokakuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2041[5],

---

2 EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj.

3 EYVL L 303, 2.12.2000, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj.

4 EUVL L 188, 12.7.2019, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

5 EUVL L 275, 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj.

– ottaa huomioon miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla 10. toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/970[6],

– ottaa huomioon sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta 10. toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/955[7],

– ottaa huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta 14. toukokuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1385[8],

– ottaa huomioon 7. maaliskuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Naisten oikeuksien edistämissuunnitelma” (COM(2025)0097),

– ottaa huomioon 30. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman sukupuolten palkkaerosta[9],

– ottaa huomioon 21. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman mahdollisuudesta kunnolliseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen kaikille[10],

– ottaa huomioon 10. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman epätasa-arvoisuuden ja erityisesti työssäkäyvien köyhyyden vähentämisestä[11],

– ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman lasten oikeuksista lapsen oikeuksia koskevaa EU:n strategiaa silmällä pitäen[12],

– ottaa huomioon 29. huhtikuuta 2021 antamansa päätöslauselman eurooppalaisesta lapsitakuusta[13],

– ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman naisten köyhyydestä Euroopassa[14],

---

6 EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.
7 EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj.
8 EUVL L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.
9 EUVL C 331, 17.8.2021, s. 5.
10 EUVL C 456, 10.11.2021, s. 145.
11 EUVL C 465, 17.11.2021, s. 62.
12 EUVL C 474, 24.11.2021, s. 146.
13 EUVL C 506, 15.12.2021, s. 94.
14 EUVL C 47, 7.2.2023, s. 2.

– ottaa huomioon 5. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman EU:ssa erillisillä asuinalueilla elävän romaniväestön tilanteesta[15],

– ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2023 antamansa päätöslauselman riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi[16],

– ottaa huomioon 9. toukokuuta 2023 antamansa päätöslauselman yhteisestä markkinajärjestelystä annetussa asetuksessa säädetyn hedelmiä, vihanneksia, maitoa ja maitotuotteita koskevan koulujakelujärjestelmän täytäntöönpanosta[17],

– ottaa huomioon 21. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman eriarvoisuuden vähentämisestä ja sosiaalisen osallisuuden edistämisestä kriisiaikoina lasten ja heidän perheidensä osalta[18],

– ottaa huomioon 21. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman ”Lapset ensin – lapsitakuun vahvistaminen kaksi vuotta sen hyväksymisen jälkeen”[19],

– ottaa huomioon 23. marraskuuta 2023 antamansa päätöslauselman työpaikkojen luomisesta – oikeudenmukainen siirtymä ja vaikuttavuusinvestoinnit[20],

– ottaa huomioon 22. toukokuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä[21],

– ottaa huomioon 20. helmikuuta 2013 annetun komission suosituksen 2013/112/EU ”Investoidaan lapsiin – murretaan huono-osaisuuden kierre”[22],

– ottaa huomioon 24. maaliskuuta 2021 annetun komission tiedonannon lasten oikeuksia koskevasta EU:n strategiasta (COM(2021)0142),

– ottaa huomioon yhdennettyjen lastensuojelujärjestelmien kehittämisestä ja vahvistamisesta lapsen edun mukaisesti

---

15 EUVL C 132, 14.4.2023, s. 29.
16 EUVL C, C/2023/400, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/400/oj.
17 EUVL C, C/2023/1063, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj.
18 EUVL C, C/2024/4211, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4211/oj.
19 EUVL C, C/2024/4212, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4212/oj.
20 EUVL C, C/2024/4224, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4224/oj.
21 EUVL C 189, 5.6.2019, s. 4.
22 EUVL L 59, 2.3.2013, s. 5.

23. huhtikuuta 2024 annetun komission suosituksen (EU) 2024/1238[23],

– ottaa huomioon eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta 14. kesäkuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen (EU) 2021/1004[24],

– ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2023 annetun komission tiedonannon kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta mielenterveyteen (COM(2023)0298),

– ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” (COM(2020)0152),

– ottaa huomioon 18. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025” (COM(2020)0565),

– ottaa huomioon 12. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hlbtiq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025” (COM(2020)0698),

– ottaa huomioon 7. lokakuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskeva EU:n strategiakehys” (COM(2020)0620),

– ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2021 annetun neuvoston suosituksen romanien tasa-arvosta, osallisuudesta ja osallistumisesta[25],

– ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030” (COM(2021)0101),

– ottaa huomioon komission 27. tammikuuta 2021 julkaiseman ikääntymistä koskevan vihreän kirjan ”Sukupolvien välisen solidaarisuuden ja vastuullisuuden edistäminen” (COM(2021)0050),

– ottaa huomioon 9. joulukuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentaminen: yhteisötalouden toimintasuunnitelma” (COM(2021)0778),

– ottaa huomioon 8. marraskuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen sosiaaliturvan saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta[26],

---

23 EUVL L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj.
24 EUVL L 223, 22.6.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj.
25 EUVL C 93, 19.3.2021, s. 1.
26 EUVL C 387, 15.11.2019, s. 1.

– ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2023 julkaistun komission yksiköiden valmisteluasiakirjan keskeisten palvelujen saatavuudesta EU:ssa,

– ottaa huomioon 30. tammikuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi[27],

– ottaa huomioon kesäkuussa 2021 käynnistetyn asunnottomuuden vähentämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin,

– ottaa huomioon 30. kesäkuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio – Vahvat, verkottuneet, selviytymiskykyiset ja vauraat maaseutualueet” (COM(2021)0345) ja 27. maaliskuuta 2024 annetun komission tiedonannon ”EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisio: keskeiset saavutukset ja etenemistavat (COM(2024)0450),

– ottaa huomioon 14. lokakuuta 2025 päivätyn alueiden komitean lausunnon köyhyyden vastaisesta Euroopan unionin strategiasta[28],

– ottaa huomioon äärimmäistä köyhyyttä ja ihmisoikeuksia käsittelevän YK:n erityisraportoijan asiaan liittyvät raportit,

– ottaa huomioon vuonna 2025 julkaistun Euroopan köyhyyden vastaisen verkoston (EAPN) kannanoton ”Towards the eradication of poverty – EAPN vision and recommendations for the EU Anti-Poverty Strategy”,

– ottaa huomioon tammikuussa ja toukokuussa 2025 julkaistut All Together in Dignity Fourth World -liikkeen kannanotot I ja II ”Paving the Way towards an EU Anti-Poverty Strategy”,

– ottaa huomioon maaliskuussa 2025 julkaistun Social Platform -järjestön kannanoton ”A post-2027 Multiannual Financial Framework for Social Europe” ja toukokuussa 2025 julkaistun kannanoton ”EU Anti-Poverty Strategy”,

– ottaa huomioon vuonna 2025 julkaistun Make Mothers Matter -järjestön kannanoton ”Mothers’ Poverty in the EU”,

– ottaa huomioon 15. marraskuuta 2024 julkaistun komission tutkimuksen ”Transport poverty: definitions, indicators, determinants, and mitigation strategies”,

– ottaa huomioon vuonna 2024 julkaistun Eurochildin raportin ”Children's Realities in Europe: Progress & Gaps – Eurochild 2024 flagship report on children in need across Europe”,

---

27 EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1.
28 EUVL C, C/2025/6322, 3.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6322/oj.

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A10-0260/2025),

A. ottaa huomioon, että 93,3 miljoonaa ihmistä EU:ssa (21 prosenttia väestöstä) oli vuonna 2024 köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa, mikä on vain hieman vähemmän kuin vuonna 2019; ottaa huomioon, että vuonna 2024 köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oli 21,9 prosenttia siitä EU:n väestöstä, joka asui kotitalouksissa, joissa oli huollettavia lapsia[29];

B. toteaa, että vakava aineellinen puute määritellään asianmukaisen elämän edellyttämien tarpeellisten ja toivottavien esineiden puutteeksi; ottaa huomioon, että 6,4 prosenttia EU:n väestöstä kärsi vuonna 2024 vakavasta aineellisesta ja sosiaalisesta puutteesta, kuten riittävän lämmityksen puutteesta, ahtaasta asumisesta ja riittämättömästä ravitsemuksesta; toteaa, että tämä ilmiö vaikuttaa lapsiin ja naisiin suhteettomasti muihin väestöryhmiin verrattuna;

C. ottaa huomioon, että vuonna 2021 julkaistussa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa EU hyväksyi vuoteen 2030 ulottuvan tavoitteen vähentää köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten määrää vuodesta 2019 vähintään 15 miljoonalla, mukaan lukien vähintään viisi miljoonaa lasta; katsoo, että vaikka tämä tavoite saavutettaisiinkin, lähes 78 miljoonaa ihmistä, mukaan lukien 15 miljoonaa lasta, olisi EU:ssa tuolloin vielä köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa; ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kansallisiin tavoitteisiin tämän yleistavoitteen saavuttamiseksi ja että suuntaus on päinvastaiseen suuntaan lähes puolessa jäsenvaltioista;

D. katsoo, että köyhyys on ihmisarvon loukkaus, joka vaarantaa ihmisoikeuksien toteutumisen kaikilta osin ja on merkki vaurauden epätasaisesta jakautumisesta; katsoo, että köyhyyden poistaminen edellyttää välttämättä yhtäläisiä mahdollisuuksia työllisyyteen ja palveluihin sekä politiikkatoimia, joilla taataan poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien jakamaton ja yleismaailmallinen luonne; katsoo, että köyhyys on monitahoinen ilmiö, joka ulottuu aineellista puutetta pidemmälle ja kattaa koulutukseen, terveydenhuoltoon, sosiaaliseen ja demokraattiseen osallistumiseen ja taloudellisiin mahdollisuuksiin liittyvät esteet;

---

29 Eurostat, ”Severe material and social poverty rate by age and sex”, Eurostat Data Browser, 14. marraskuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11/default/table?lang=en.

E. katsoo, että jos köyhyyden poistamista koskevaa lähestymistapaa ei muuteta EU:n tasolla, suuntausta ei voida kääntää eikä voida varmistaa, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua yhteiskuntaan; ottaa huomioon, että köyhyyden poistaminen edellyttää koordinoitua ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa sekä yhdennettyjä toimintapolitiikkoja, joiden avulla saavutetaan sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja estetään eriarvoisuuden paheneminen; ottaa huomioon, että tällainen kattava strategia edellyttää EU:n jäsenvaltioiden, paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista;

F. ottaa huomioon, että yksinhuoltajaperheillä, erityisesti sellaisilla, joissa huoltaja on nainen, on korkeampi eli 32 prosentin köyhyysriski verrattuna kahden huoltajan perheiden 11,2 prosentin riskiin[30], joten perheenjäsenet joutuvat sukupolvelta toiselle siirtyvään köyhyyden noidankehään entistä useammin; ottaa huomioon, että systeemiset tekijät, kuten palvelujen saatavuuden puute, asumisen epävakaus, tulojen epävarmuus sekä riittämättömät ennaltaehkäisy- ja perhetukipalvelut, heikentävät perheiden kykyä hoitaa lapsiaan yhteisöissä; ottaa huomioon, että kohdennettu ennaltaehkäisevä perhetuki ja -apu, jota tarjotaan myös perheväkivallan uhreille, on olennaisen tärkeää näiden perheiden voimaannuttamiseksi ja köyhyyskierteiden katkaisemiseksi;

G. ottaa huomioon, että köyhyysvaarassa elävien lasten osuutta kuvaavat indikaattorit ovat nousseet 23,6 prosentista vuonna 2019 24,2 prosenttiin vuonna 2024; ottaa huomioon, että nykyisen kehityssuunnan perusteella EU ei saavuta tavoitettaan vähentää köyhyydessä elävien lasten määrää vähintään viidellä miljoonalla vuoteen 2030 mennessä; toteaa, että erot ovat huomattavia, kun kyse on lapsista, joilla on eri etninen tausta tai maahanmuuttajatausta, vammaisista lapsista ja romanilapsista; ottaa huomioon, että tällä hetkellä käytössä olevat EU:n ja kansalliset resurssit eivät riitä vastaamaan lapsiköyhyyden haasteeseen EU:ssa;

H. ottaa huomioon, että lapsiköyhyys on usein seurausta perheiden köyhyydestä ja että kokonaisvaltaisen lähestymistavan puuttuminen johtaa köyhyyden pitkittymiseen koko elämänkaaren ajalle (lapsuudessa, työssä ja eläkkeellä); ottaa huomioon, että sukupolvien välisen huono-osaisuuden katkaisemiseksi on keskityttävä köyhyyttä kokevaan perheeseen kokonaisuudessaan eli niin vanhempiin kuin lapsiinkin; ottaa huomioon, että investoiminen lapsiin ja nuoriin, erityisesti varhaiskasvatuksessa, mukaan lukien laskutaidon ja lukutaidon kehittäminen, sekä perheiden tukemiseen on ennaltaehkäisevä toimenpide köyhyyttä vastaan ja tuottaa

---

30 Eurostat, ”At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and household type”, Eurostat Data Browser, 14. marraskuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_li03/default/table?lang=en.

merkittäviä pitkän aikavälin sosiaalisia hyötyjä, minkä vuoksi sitä ei pitäisi nähdä pelkästään sosiaalimenoina vaan investointina tulevaisuuteen;

I. ottaa huomioon, että neuvosto hyväksyi 14. kesäkuuta 2021 suosituksensa eurooppalaisesta lapsitakuusta, mikä tarjoaa merkittävän tilaisuuden vähentää eriarvoisuutta ja edistää lasten sosiaalista osallisuutta; toteaa, että tämä osoittaa neuvoston olevan sitoutunut kokonaisvaltaiseen politiikkaan, jolla pyritään murtamaan köyhyyden noidankehä ja varmistamaan, että keskeiset palvelut, kuten maksuttomat varhaiskasvatuspalvelut, maksuton koulutus (mukaan lukien kouluissa tapahtuva muu toiminta ja vähintään yksi terveellinen ateria koulupäivää kohden) ja maksuton terveydenhuolto ovat avun tarpeessa olevien lasten ulottuvilla, että näillä lapsilla on mahdollisuus saada terveellistä ravintoa ja että heille voidaan tarjota asianmukaiset asuinolot; ottaa huomioon, että vaikka Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) rahoituksesta viisi prosenttia on varattu erityisesti lasten köyhyyden vähentämiseen, köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien lasten osuus on joissakin jäsenvaltioissa kasvanut, mikä osoittaa, että rahoitusta on käytettävä kunnianhimoisemmin ja tehokkaammin;

J. ottaa huomioon, että laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen saatavuus on ratkaisevan tärkeää pienten lasten terveen kehityksen kannalta ja sen varmistamiseksi, että heikommista lähtökohdista tulevilla lapsilla, vammaisilla lapsilla ja lapsilla, joilla on erityisiä oppimistarpeita, on yhtäläiset koulutusmahdollisuudet, mikä luo perustan köyhyyden kierteen katkaisemiselle, edistää sosiaalista osallisuutta ja tuottaa suurta yhteiskunnallista tuottoa tulevaisuudessa; ottaa huomioon, että komission mukaan EU:n on investoitava Barcelonan tavoitteiden saavuttamiseen yli 11 miljardia euroa vuodessa lisää ja varmistettava, että vuoteen 2030 mennessä vähintään 45 prosenttia alle kolmivuotiaista lapsista ja vähintään 96 prosenttia kolmevuotiaista ja sitä vanhemmista alle kouluikäisistä lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen[31];

K. ottaa huomioon, että vuonna 2022 kansainvälisen oppimistulosten arviointiohjelman (PISA) keskimääräinen pistemäärä 15-vuotiaiden perustaidoissa (lukeminen, matematiikka ja luonnontieteet) laski 10 pisteellä verrattuna vuoden 2018 arvioinnin tuloksiin; ottaa huomioon, että alisuoriutuminen on yleistä muita heikommassa asemassa olevien oppijoiden keskuudessa, mikä on merkki koulutukseen liittyvän eriarvoisuuden lisääntymisestä; ottaa huomioon, että laadukas koulutus, jossa keskitytään erityisesti toiminnallisen lukutaidon vahvistamiseen, on olennainen keino torjua köyhyyttä, koska se parantaa työllistymismahdollisuuksia ja elinoloja

---

31 Euroopan komissio: työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto sekä sosiaalisen suojelun komitea, *Employment and social developments in Europe 2024*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024.

ja vaikuttaa myönteisesti sekä henkiseen että fyysiseen terveyteen; ottaa huomioon, että investoiminen laadukkaaseen koulutukseen, erityisesti vähemmistöihin ja haavoittuviin ryhmiin kuuluvien ihmisten osalta, on yksi tehokkaimmista tavoista vähentää köyhyyttä kestävästi ja rakenteellisesti;

L. ottaa huomioon, että vuonna 2021 julkaistussa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa EU hyväksyi tavoitteen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 60 prosenttia aikuisista osallistuu koulutukseen vuosittain; ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet kansallisiin tavoitteisiin tämän yleistavoitteen saavuttamiseksi ja että enemmistö jäsenvaltioista on livennyt näiden kansallisten tavoitteiden tavoittelusta; ottaa huomioon, että vuonna 2022 aikuisten osallistuminen koulutukseen oli 39,5 prosenttia, mikä on edelleen selvästi alle EU:n vuodelle 2030 asettaman tavoitteen[32]; katsoo, että tarvitaan huomattavia lisätoimia, jotta voidaan varmistaa sellaisten laadukkaiden koulutuspolitiikkojen tarjoaminen ja saatavuus, joilla edistetään elinikäistä oppimista;

M. ottaa huomioon, että köyhyys koskettaa naisia useammin kuin miehiä, mikä johtuu syrjinnästä ja eriarvoisuudesta miehiin nähden, kuten esimerkiksi suuremmista vaikeuksista työllistyä, palkkaeroista, vähäisemmästä työssäkäynnin intensiteetistä, lyhyemmistä työurista, eroista eläkkeiden ja sosiaalietuuksien määrissä[33], vaikeuksista saada erityisterveydenhuollon palveluja sekä hoitovastuiden ja kotitöiden epätasaisesta jakautumisesta[34]; katsoo, että naisten köyhyys kaikissa eri esiintymismuodoissaan on ymmärrettävä monimutkaiseksi ja moniulotteiseksi ilmiöksi, joka käsittää sosiaalisten, poliittisten ja kulttuuristen näkökohtien lisäksi myös tulot, asumisen, terveyden ja koulutus- ja sosiaalipalvelujen saatavuuden, ja toteaa, että sitä ei pystytä poistamaan pelkästään työllisyydellä vaan se edellyttää kokonaisvaltaista, osallistavaa lähestymistapaa, joka perustuu sekä köyhyyden ehkäisemiseen että sen lieventämiseen; ottaa huomioon, että vuonna 2024 kaikissa EU:n jäsenvaltioissa kahta lukuun ottamatta naisten vakavan aineellisen ja sosiaalisen puutteen aste oli suurempi (6,6 prosenttia) kuin miesten

---

32 Euroopan komissio, Koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, *Koulutuksen seurantakatsaus 2024 – (Education and training monitor 2024 – Comparative report)*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024.

33 Selonteko – ”The gender gap in pensions in the EU”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, talous-, tiede- ja elämänlaatuasioiden politiikkayksikkö, heinäkuu 2019.

34 https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2021-report/gender-differences-household-chores.

(6,2 prosenttia)[35] ja että kaikissa EU:n jäsenvaltioissa naisten köyhyys- tai syrjäytymisriskiaste oli suurempi (21,9 prosenttia) kuin miesten (20 prosenttia)[36]; ottaa huomioon, että samana vuonna 23,7 prosenttia naisista ja 22,7 prosenttia miehistä EU:ssa piti itseään köyhinä[37] ja että 21,6 prosenttia 65-vuotiaista ja sitä vanhemmista naisista oli köyhyysvaarassa, kun vastaava luku samaan ikäryhmään kuuluvista miehistä oli noin 16,5 prosenttia[38];

N. toteaa, että köyhyyden ja sukupuolistuneen väkivallan välillä on vahva korrelaatio ja että köyhyys pahentaa sukupuolistuneen väkivallan vaikutuksia erityisesti syrjäytyneisiin naisiin, kuten hlbtiq+-henkilöihin; ottaa huomioon, että köyhyydessä elävillä naisilla on suurempi riski kokea väkivaltaa, myös lähisuhdeväkivaltaa ja perheväkivaltaa, muun muassa taloudellisen riippuvuuden, asumisen epävarmuuden ja tukipalvelujen heikomman saatavuuden vuoksi[39]; ottaa huomioon, että 30,7 prosenttia naisista eri jäsenvaltioissa on kokenut elämänsä aikana jonkun harjoittamaa fyysistä väkivaltaa tai uhkailua ja/tai seksuaalista väkivaltaa[40]; katsoo, että köyhyys lisää naisten riskiä joutua ihmiskaupan ja seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi;

---

35 Eurostat, ”Severe material and social poverty rate by age and sex”, Eurostat Data Browser, 14. marraskuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11/default/table?lang=en.

36 Eurostat, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, Eurostat Data Browser, 14. marraskuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

37 Eurostat, ”Subjective poverty by age and sex”, Eurostat Data Browser, 14. marraskuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284289/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=7d0decb7-866a-4494-b901-58a61bebd575&&page=time:2024.

38 Eurostat, ”Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, Eurostat Data Browser, 14. marraskuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

39 Euroopan tasa-arvoinstituutti, *Financial independence and gender equality: Joining the dots between income, wealth, and power*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2024, https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/financial-independence-and-gender-equality.pdf.

40 Euroopan tasa-arvoinstituutti, ”Gender-based violence survey”, https://eige.europa.eu/newsroom/eu-gender-based-violence-survey?language_content_entity=en.

O. ottaa huomioon, että köyhyys on samalla niin risteävän syrjinnän syy kuin sen seurauskin, ja muistuttaa, että se vaikuttaa suhteettomasti joihinkin henkilöihin ja yhteisöihin, kuten naisiin, eri roduista ja etnisestä taustasta tuleviin henkilöihin, romani- ja travelleryhteisöihin, asunnottomuudesta kärsiviin henkilöihin, hlbtqia+-henkilöihin, ikääntyneisiin ja nuoriin, vammaisiin henkilöihin, uskontoon tai vakaumukseen perustuvaa syrjintää kohtaaviin henkilöihin, kroonisista sairauksista ja riippuvuuksista kärsiviin henkilöihin, omaishoitajiin ja yksinhuoltajiin; ottaa huomioon, että nämä ryhmät ovat muita alttiimpia sosiaaliselle syrjäytymiselle ja sen kanssa risteäville muille ihmisoikeusloukkauksille; toteaa, että haavoittuvassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden ryhmien sosiaaliturvajärjestelmissä on merkittäviä esteitä nykyisillä työmarkkinoilla; katsoo, että köyhyyden torjuminen edellyttää näin ollen toimintapolitiikkoja, joissa tunnustetaan nämä syrjäytymisen päällekkäiset muodot ja torjutaan niitä sekä varmistetaan, että kaikki ihmiset voivat nauttia kaikilta osin ja yhdenvertaisesti kaikista ihmisoikeuksista;

P. ottaa huomioon, että vuonna 2024 vammaisten henkilöiden köyhyys- tai syrjäytymisriski oli EU:ssa 61 prosenttia suurempi kuin henkilöillä, joilla ei ole mitään rajoitteita; ottaa huomioon, että vuonna 2023 EU:ssa noin 20,2 prosenttia vähintään 16-vuotiaista vammaisista henkilöistä eli köyhyysriskissä olevassa kotitaloudessa; ottaa huomioon, että noin 10,5 prosenttia saman ikäryhmän vammaisista henkilöistä asui kotitaloudessa, jota uhkasi vakava aineellinen ja sosiaalinen puute; ottaa huomioon, että vammaisten ja vammattomien henkilöiden työllisyysero on EU:ssa 24 prosenttia ja että vammaisten naisten ja nuorten kohdalla työllisyysero on vielä suurempi[41];

Q. ottaa huomioon, että köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen aste romani- ja travelleryhteisöissä on edelleen yksi EU:n korkeimmista, sillä köyhyysriski on jopa 80 prosenttia ja vakavaa aineellista puutetta kokee 48 prosenttia, ja ottaa huomioon, että romanilapset ovat erityisen alttiita näille olosuhteille; ottaa huomioon, että tiedot osoittavat, että romaninaiset kohtaavat enemmän huono-osaisuutta kuin romanimiehet ja muut naiset sosiaalisen elämän ydinalueilla, kuten koulutuksessa, työllisyydessä ja terveydenhuollossa[42];

R. ottaa huomioon, että 25 prosenttia romaneista ilmoitti vuonna 2021 kokeneensa syrjintää edeltäneiden 12 kuukauden aikana

---

41 Euroopan vammaisfoorumi, *EDF 7th Human Rights Report. The Right to work: The employment situation of persons with disabilities in Europe*, 2023, https://www.edf-feph.org/publications/human-rights-report-2023-the-right-to-work/.

42 Euroopan unionin perusoikeusvirasto, *Roma Survey – Data in focus: Discrimination against and living conditions of Roma women in 11 Member States*, 2014, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-roma-survey-dif-women-2_en.pdf.

jokapäiväisissä tilanteissa, kuten työnhaussa, työpaikalla, asunnonsaannissa, terveydenhuollossa ja koulutuksessa, samoin kuin eriytymistä ja sosioekonomista syrjäytymistä[43], minkä vuoksi köyhyyttä esiintyi heidän keskuudessaan suhteettoman paljon; ottaa huomioon, että noin 80 prosenttia romaneista elää kansallisen köyhyysriskirajan alapuolella[44];

S. ottaa huomioon, että digitaalinen syrjäytyminen on edelleen ongelma EU:ssa ja se tarkoittaa tilannetta, jossa yksilöillä tai ryhmillä ei ole täyttä pääsyä tieto- ja viestintäteknologiaan tai taitoja ja kykyä käyttää sitä, mikä haittaa heidän osallistumistaan taloudelliseen, sosiaaliseen ja poliittiseen elämään; ottaa huomioon, että kaupunki- ja maaseutualueiden välillä on edelleen yli viiden prosenttiyksikön digitaalinen kuilu kaikkialla EU:ssa; ottaa huomioon, että digitaalinen kuilu saattaa pahentaa köyhyydessä olevien digitaalista syrjäytymistä ja se on erityisen selkeästi havaittavissa haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten pienituloisten tai matalammin koulutettujen, ikääntyneiden, vammaisten ja maaseudulla tai syrjäisillä alueilla asuvien ihmisten, keskuudessa; ottaa huomioon, että lähes puolella aikuisväestöstä ei ole digitaalisia perustaitoja, vaikka yli 90 prosenttia työpaikoista edellyttää niitä; ottaa huomioon, että 5,4 prosenttia kouluikäisistä lapsista eri puolilla Eurooppaa kärsii digitaalisesta puutteesta ja että eri maiden välillä on havaittavissa huomattavia eroja digitaalisten resurssien saatavuudessa[45]; ottaa huomioon, että vuonna 2023 97,7 prosentilla kaikista EU:n kotitalouksista oli käytössään vähintään yksi kiinteä laajakaistateknologia, kun maaseutualueilla vastaava osuus oli vain 92,2 prosenttia; ottaa huomioon, että vuonna 2023 32 prosentilla 16–29-vuotiaista eurooppalaisista todettiin olevan perustason alle jäävät digitaaliset taidot ja tämä luku nousi 43 prosenttiin heikosti koulutettujen keskuudessa, mikä korosti merkittävää digitaalisten taitojen puutetta nuoressa väestössä[46];

T. ottaa huomioon, että nopean ja luotettavan internetin saatavuus on olennaisen tärkeää tietoon perustuvaan yhteiskuntaan osallistumisen sekä työllistymisen, koulutuksen, julkisten palvelujen ja

---

43 Euroopan unionin perusoikeusvirasto, *Roma survey 2021 – Roma in 10 European Countries: Main results*, 2021, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

44 Euroopan unionin perusoikeusvirasto, *Second European Union Minorities and Discrimination Survey: Roma – Selected findings*, 2016, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_en.pdf.

45 Ayllón, S., Holmarsdottir, H. & Lado, S., *Digitally Deprived Children in Europe*, Child Indicators Research volume 16, s. 1315–1339, 2023, https://doi.org/10.1007/s12187-022-10006-w.

46 Bertoni, E., Cosgrove, J. ja Cachia, R., *Digital skills gaps - a closer look at the Digital Skills Index* (DSI 2.0), Euroopan komissio, Ispra, 2024, JRC140617, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140617.

terveydenhuollon saatavuuden kannalta; ottaa huomioon, että julkisten palvelujen digitalisointi tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia, mutta edellyttää kohdennettuja toimia haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallisuuden varmistamiseksi;

U. ottaa huomioon, että kunkin henkilön työllisyystilanne vaikuttaa voimakkaasti hänen köyhyys- tai syrjäytymisriskiinsä EU:ssa; ottaa huomioon, että vuonna 2024 8,2 prosenttia kaikista EU:ssa työskentelevistä työntekijöistä koki työssäkäyvien köyhyyttä[47] alhaisten palkkojen, työn epävarmuuden ja epävarmojen työolojen vuoksi; ottaa huomioon, että vuoden 2022 tietojen analyysi osoittaa, että osa-aikaiset työntekijät kärsivät suhteettoman paljon työssäkäyvien köyhyydestä (13,5 prosenttia) kokoaikaisiin työntekijöihin verrattuna (7,1 prosenttia)[48]; ottaa huomioon, että työssäkäyvien köyhyys on rakenteellinen haaste, joka aiheuttaa merkittävää sosiaalista ja taloudellista painetta kotitalouksille, joita se koskettaa, ja luo esteitä sosiaaliselle osallisuudelle ja talouden vakaudelle; ottaa huomioon, että työssäkäyvien köyhyyden torjuminen on olennaisen tärkeää oikeudenmukaisen työllisyyden edistämiseksi, eriarvoisuuden vähentämiseksi sekä kestävän ja osallistavan talouskehityksen varmistamiseksi kaikkialla EU:ssa; ottaa huomioon, että työehtosopimusneuvotteluilla, ammattiliitoilla ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulla on keskeinen rooli työolojen ja -ehtojen parantamisessa ja samalla elinolojen parantamisessa;

V. ottaa huomioon, että EU:n vuoden 2024 eläkkeiden riittävyyttä koskevassa raportissa korostetaan, että vuonna 2022 noin 18,5 miljoonaa vähintään 65-vuotiasta henkilöä EU:ssa oli köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa[49]; ottaa huomioon, että köyhyysriskiaste tässä ikäryhmässä oli vuonna 2022 miehillä 14,2 prosenttia ja naisilla 19,8 prosenttia; ottaa huomioon, että 65 vuotta täyttäneiden köyhyysriskiaste on noussut tasaisesti sekä köyhyysasteen nousun että väestön ikääntymisen vuoksi;

W. katsoo, että korkealaatuiset ja kohtuuhintaiset julkiset palvelut ovat välttämättömiä sosiaaliturvan, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja sosiaalisen osallisuuden korkean tason saavuttamiseksi; ottaa huomioon, että laadukkaiden julkisten palvelujen tarjoamiseen liittyy erinäisiä ongelmia, kuten palvelujen jatkuvuuteen, kysynnän kasvuun ja riittämättömiin resursseihin liittyvät ongelmat, joita osittain

---

47 Eurostat, Social Scoreboard, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard.

48 Euroopan komissio, ”Employment and Social Developments in Europe” (ESDE) 2023, Euroopan komissio, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025 https://op.europa.eu/webpub/empl/esde-2023/.

49 Euroopan komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto ja sosiaalisen suojelun komitea, *2024 Pension adequacy report – Current and future income adequacy in old age in the EU*, osa I, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2767/909323

pahentaa väestön ikääntyminen; ottaa huomioon, että jokaisella EU:ssa on oikeus saada laadukkaita keskeisiä palveluja ja lisäksi tarjolla on oltava tukitoimenpiteitä niitä tarvitseville; ottaa huomioon, että köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevat henkilöt, erityisesti romanit ja asunnottomat, kohtaavat tältä osin rakenteellisia esteitä, joita ovat esimerkiksi puutteellinen infrastruktuuri, puutteelliset taidot tai rahapula;

X. ottaa huomioon, että vuonna 2024 noin kahdeksalla prosentilla eurooppalaisista ei ollut varaa monipuolisiin aterioihin, jotka sisältävät lihaa, kalaa tai vastaavan kasvisvaihtoehdon kahden päivän välein, mikä tarkoittaa noin 36:ta miljoonaa ihmistä eri puolilla unionia, ja että ongelma on erityisen akuutti yksin asuvien, opiskelijoiden ja nuorten aikuisten, pienituloisten perheiden ja maahanmuuttajien keskuudessa; katsoo, että ruoan tosiasiallista saatavuutta olisi pidettävä perusihmisoikeutena, kuten käynnissä olevassa eurooppalaisessa kansalaisaloitteessa edellytetään;

Y. ottaa huomioon, että veden saanti on olennainen tarve ja perusihmisoikeus; ottaa huomioon, että noin 9,8 miljoonalla ihmisellä EU:ssa ei ole turvallisesti hoidettuja juomavesipalveluja[50]; ottaa huomioon, että 9,4 miljoonaa ihmistä on riippuvaisia kiinteistön ulkopuolella tarjottavista perusvesipalveluista[51] ja noin 450 000 henkilöä ei voi käyttää edes perusjuomavesipalveluja[52]; ottaa huomioon, että puutteellinen juomaveden saatavuus ja vesi-infrastruktuurin puute vaikuttavat suhteettomasti syrjäytyneisiin ryhmiin;

Z. ottaa huomioon, että vuoden 2024 jokaisena yönä arviolta 1 286 691 ihmistä Euroopassa oli ilman asuntoa[53]; ottaa huomioon, että häädöt kaupunkien ja kuntien asunnoista kohdistuvat suhteettomassa määrin romaneihin ja muihin syrjäytyneisiin ryhmiin, ja että

---

50 Maailmanpankki, ”People using safely managed drinking water services (% of population) – European Union”, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.SMDW.ZS?locations=EU.

51 Maailmanpankki, ”People using least basic drinking water services (% of population) – European Union”, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.BASW.ZS?locations=EU.

52 Eurostat, ”Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household by poverty status”, Eurostat Data Browser, 28. lokakuuta 2025, sivustolla käyty 9. joulukuuta 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_06_10/default/table?lang=en.

53 European Federation of National Organisations Working with the Homeless (FEANTSA), *9th overview of housing exclusion in Europe 2024*, https://www.feantsa.org/resources/9th-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2024.

häädettyjen joukossa on myös romaneja, jotka maksavat vuokransa säännöllisesti; ottaa huomioon, että viranomaiset eivät useinkaan tarjoa vaihtoehtoista asuntoa tai riittävää korvausta lunastuksesta[54];

AA. ottaa huomioon, että EU:ssa laitoksissa asuu edelleen vähintään 1,4 miljoonaa ihmistä, vaikka tämä luku voi olla aliarvioitu tietojen saatavuuden, yhdenmukaisuuden ja kattavuuden puutteen vuoksi; ottaa huomioon, että köyhyys on edelleen yksi perheiden hajoamiseen vaikuttavista tekijöistä EU:ssa; ottaa huomioon, että lasten sijoittamisella laitoksiin on vakavia seurauksia lapsille ja perheille, koska se ylläpitää leimautumista ja sosiaalista eristäytymistä ja ruokkii sukupolvelta toiselle jatkuvan huono-osaisuuden kierrettä[55]; ottaa huomioon, että laitoksissa asuvat saattavat usein kokea olevansa eristyksissä laajemmasta yhteisöstä ja vaikka he haluaisivat pystyä vaikuttamaan enemmän omaan elämäänsä, heillä ei ole oman elämänsä eikä heihin vaikuttavien päätösten osalta riittävästi määräysvaltaa; ottaa huomioon, että huolimatta siitä, että EU on jo pitkään sitoutunut laitoshoidosta luopumiseen, sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla tarvitaan edelleen toimia, jotta haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät voivat elää perhe- tai yhteisöympäristössä;

AB. ottaa huomioon, että terveellisten elintarvikkeiden ja laadukkaan terveydenhuollon rajallisuus vaikuttavat suhteettomasti köyhyydessä eläviin ihmisiin; ottaa huomioon, että köyhyyteen liittyy näin ollen suurempi fyysisten ongelmien ja mielenterveysongelmien riski; ottaa huomioon, että köyhyyden ja terveyden väliseen yhteyteen vaikuttavat merkittävästi erilaiset esteet terveydenhuollon saatavuudessa, kuten mahdollisuudet saada perusterveydenhuoltoa ja sairaalapaikkojen vähentyminen; ottaa huomioon, että köyhyys, sosiaalinen eristäytyminen ja krooninen stressi liittyvät läheisesti toisiinsa, mikä heikentää henkistä hyvinvointia, lisää riippuvuuden syntymisen riskiä, kasvattaa kuolleisuuslukuja ja nostaa ennenaikaisen kuoleman riskiä; ottaa huomioon, että köyhyys ja riippuvuus vahvistavat toisiaan ja luovat noidankehän, joka pahentaa sosiaalista syrjäytymistä; ottaa huomioon, että köyhyyden poistaminen puolestaan edellyttää, että toimet riippuvuuden vähentämiseksi ovat terveyslähtöisiä ja perustuvat näyttöön ja että etusijalle asetetaan ennaltaehkäisy ja toipuminen;

AC. ottaa huomioon, että perheet kohtaavat useita ja toisistaan riippuvaisia haasteita, joita yksittäiset palvelut tai organisaatiot eivät pysty itse ratkaisemaan; ottaa huomioon, että palvelujen jatkuvuus ja asianmukainen yksiköiden välinen koordinointi on olennaisen

---

54 Euroopan unionin perusoikeusvirasto, *Housing conditions of Roma and Travellers in the European Union – Comparative report*, 2009, https://fra.europa.eu/en/publication/2011/housing-conditions-roma-and-travellers-european-union-comparative-report.

55 UNICEF, *Policy brief: Keeping families together in Europe*, 2024, https://www.unicef.org/eca/media/36541/file/Keeping%20families%20together%20in%20Europe.pdf.

tärkeää, jotta lasten siirtymistä palvelusta toiseen voidaan valmistella ja helpottaa; toteaa, että vaarassa olevien perheiden pääsyä mielenterveyspalveluihin voivat rajoittaa taloudelliset esteet, leimautuminen tai puutteet saatavuudessa; ottaa huomioon, että syrjinnällä on suora yhteys köyhyyteen, koska syrjivät kokemukset estävät köyhyyttä kokevia ihmisiä saavuttamasta riittävää elintasoa;

AD. ottaa huomioon, että sosiaaliturvajärjestelmiä on vahvistettava, jotta voidaan mukautua väestökehityksen haasteisiin, työn uusiin muotoihin sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään; ottaa huomioon, että sosiaalisen suojelun vaikuttavuus köyhyyden vähentämisessä väheni 37,1 prosentista 34,4 prosenttiin vuosien 2021–2024 aikana[56]; toteaa, että haavoittuvassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden ryhmien sosiaaliturvajärjestelmissä on merkittäviä esteitä nykyisillä työmarkkinoilla;

AE. ottaa huomioon, että vähimmäistoimeentulojärjestelmät ovat edelleen tärkeä väline tulojen turvaamiseksi ja eriarvoisuuden ja köyhyyden vähentämiseksi EU:ssa; ottaa huomioon, että nämä vähimmäistoimeentulojärjestelmät vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä etuuksien riittävyyden ja kattavuuden osalta sekä sen osalta, millainen yhteys niillä on työmarkkinoiden aktivointitoimenpiteisiin; ottaa huomioon, että vähimmäistoimeentulotasot ovat useimmissa jäsenvaltioissa selvästi kansallisten köyhyyskynnysten alapuolella; ottaa huomioon, että vähimmäistoimeentulojärjestelmien käyttöasteen arvioidaan olevan 30–50 prosenttia tukikelpoisesta väestöstä, mikä heikentää tämän tukivälineen tavoitteita;

AF. ottaa huomioon, että on varmistettava, että ihmiset, joilla on kokemusta köyhyydessä elämisestä, voivat osallistua heitä koskevien politiikkatoimien määrittelyyn ja arviointiin, jotta voidaan lisätä köyhyydessä elävien ihmisten demokraattista osallistumista, voimaantumista ja mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen sekä lisätä näiden politiikkatoimien tehokkuutta ja tasapuolisuutta;

AG. ottaa huomioon, että syrjäisimpien alueiden syrjäisyys, saaristoluonne, pieni koko, vaikea topografia ja ilmasto sekä se, että ne ovat taloudellisesti riippuvaisia tietyistä tuotteista, rajoittavat vakavasti niiden kehitystä; ottaa huomioon, että eriarvoisuus on yksi syrjäisimpien alueiden suurimmista sosiaalisista haasteista ja että niillä kärsitään suhteettomasti korkeasta köyhyydestä ja työttömyydestä, korkeasta koulunkäynnin keskeyttämisasteesta ja korkeasta työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien määrästä; ottaa huomioon, että syrjäisimpien alueiden bruttokansantuote on

---

56 Eurostat, sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu, https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard.

huomattavasti alle EU:n ja jäsenvaltioiden keskiarvon (60 prosenttia 27 jäsenvaltion EU:n keskiarvosta);

AH. ottaa huomioon, että maaseudun köyhyyden kierteeseen vaikuttavat tekijät ovat erityisiä ja että maaseutualueilla asuvien haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten haasteet eroavat kaupunkialueilla asuvien haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten haasteista; ottaa huomioon, että työllistymismahdollisuuksien, julkisten palvelujen (mukaan lukien koulutus ja julkinen liikenne) ja digitaalisten yhteyksien puute, korkeat energian ja liikenteen hinnat ja väestörakenteen kehitys, kuten väestökato, lisäävät köyhyyttä maaseutualueilla; ottaa huomioon, että maaseudulla asuvat naiset ovat erityisen alttiita köyhyydelle, koska heillä on rajalliset mahdollisuudet saada työtä, palveluja ja sosiaalista tukea; ottaa huomioon, että EU:n köyhyydentorjuntastrategiassa on otettava huomioon nämä alueelliset erityispiirteet ja varmistettava räätälöidyt politiikkatoimet ja rahoitusmekanismit, joilla edistetään tehokkaasti sosiaalista osallisuutta ja alueellista yhteenkuuluvuutta;

AI. katsoo, että köyhyydentorjuntastrategiaan liittyviä välineitä olisi koordinoitava ja yhdennettävä monitasoisesti; katsoo, että vankalla hallintomekanismilla on olennainen merkitys strategian tavoitteiden seuraamisen kannalta; ottaa huomioon, että köyhyydentorjuntastrategia tuottaa tuloksia vain, jos siihen liitetään riittävät taloudelliset resurssit ja sen tavoitteita tuetaan asiaankuuluvista EU:n alakohtaisista rahastoista; ottaa huomioon, että nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa köyhyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevia säännöksiä olisi uudistettava, niille olisi varmistettava riittävä rahoitus ja määrärahat olisi korvamerkittävä tulevassa rahoituskehyksessä;

AJ. ottaa huomioon, että EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla tarvitaan avoimia ja perusteellisia tiedonkeruu- ja raportointimekanismeja, jotta voidaan seurata Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin yleistavoitteiden saavuttamisen edistymistä vuoteen 2030 mennessä, mukaan lukien tavoite vähentää köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten määrää vähintään 15 miljoonalla vuoden 2019 lukuihin verrattuna;

Laaditaan köyhyyden poistamiseen tähtäävä strategia

1. on huolissaan siitä, että 93,3 miljoonaa ihmistä EU:ssa oli vuonna 2024 edelleen köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa, mukaan lukien 20 miljoonaa lasta, mikä vastaa joka neljättä lasta EU:ssa, ja että 27 miljoonaa ihmistä EU:ssa kärsi vakavasta aineellisesta ja sosiaalisesta puutteesta;

2. korostaa, että köyhyys on kaikkiin elämänaloihin vaikuttava monimutkainen ilmiö, joka perustuu systeemiseen ja rakenteelliseen epäoikeudenmukaisuuteen ja joka risteää sukupuoleen ja sukupuolen ilmaisuun, rotuun ja etniseen alkuperään, uskontoon,

maahanmuuttaja-asemaan, ikään, seksuaaliseen suuntautumiseen ja vammaisuuteen perustuvan historiallisen eriarvoisuuden kanssa;

3. painottaa, että kestävintä köyhyydentorjuntapolitiikkaa on sellainen, joka estää sen, että köyhyyttä ylipäätään ilmenee; kehottaa kokonaisvaltaiseen ennaltaehkäisyyn puuttumalla köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen perimmäisiin syihin ja sen erilaisiin ulottuvuuksiin sekä niiden yhtymäkohtiin työpaikkojen saatavuuden, sosiaalisen suojelun ja vähimmäistoimeentulon, julkisten palvelujen, koulutuksen, varhaislapsuuteen liittyvien toimien, terveydenhuollon, elintarvikkeiden, asumisen, energian ja verotuksen osalta; painottaa, että köyhyyttä voidaan torjua vain edistämällä politiikkatoimia, joilla turvataan poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien jakamaton ja yleismaailmallinen luonne;

4. muistuttaa, että köyhyys vaikuttaa suhteettomasti syrjäytyneisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin yhteiskunnan ryhmiin, kuten eri roduista ja etnisistä taustoista tuleviin naisiin, perheisiin ja henkilöihin, romani- ja travelleryhteisöihin, asunnottomuudesta kärsiviin henkilöihin, hlbtqia+-henkilöihin, laitoshoidossa oleviin lapsiin, ikääntyneisiin ja nuoriin, vammaisiin henkilöihin, uskontoon tai vakaumukseen perustuvaa syrjintää kohtaaviin henkilöihin, kroonisista sairauksista ja riippuvuuksista kärsiviin henkilöihin, omaishoitajiin ja yksinhuoltajiin; korostaa, että tähän puuttumiseksi tarvitaan kohdennettuja toimenpiteitä, joissa kiinnitetään erityistä huomiota henkilöihin, jotka ovat alttiimpia äärimmäiselle köyhyydelle;

5. muistuttaa, että EU on sitoutunut Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa vähentämään köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien määrää vuoteen 2030 mennessä vähintään 15 miljoonalla, mukaan lukien vähintään viisi miljoonaa lasta; korostaa, että EU ja sen jäsenvaltiot eivät saavuta näitä köyhyyden vähentämistä ja riittävää rahoitusta koskevia tavoitteita, jos suhtautuminen köyhyyden torjuntaan ei muutu;

6. kehottaa komissiota esittämään kattavan, kunnianhimoisen ja asianmukaisesti rahoitetun köyhyydentorjuntastrategian, johon kuuluvat seuraavat yleistavoitteet ja suuntaviivat:

   a) köyhyys tunnustetaan ihmisarvon loukkaukseksi, joka heikentää ihmisoikeuksien toteutumista kaikilta osin, ja perustaksi oikeuksiin perustuvan lähestymistavan edistämiselle kansainvälisten oikeudellisten kehysten ja erityisesti ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 25 artiklan mukaisesti
   b) asetetaan tavoite poistaa köyhyys ripeästi viimeistään vuoteen 2035 mennessä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin normien pohjalta ja kehitetään samalla edistymisen väli-indikaattoreita, selkeitä välitavoitteita ja seurantakehys, joka mahdollistaa toimintapolitiikkojen ja rahoitustarpeiden asianmukaisen koordinoinnin

c) toimet tämän tavoitteen saavuttamiseksi sovitetaan asianmukaisesti yhteen komission ja jäsenvaltioiden välillä ja tarvittaessa alueviranomaisten kanssa toissijaisuusperiaatetta kunnioittaen
d) kokonaisvaltainen, ihmiskeskeinen ja yhdennetty elämänkaariajattelu pitkän aikavälin köyhyydentorjuntapolitiikassa, jossa yhdistyvät lapsuudesta alkaen kaikissa eri elämänvaiheissa toteutettavat yleiset ja kohdennetut toimenpiteet ja jonka tavoitteena on poistaa köyhyys ja edistää sosiaalista osallisuutta monialaisena kriteerinä alakohtaisissa politiikoissa
e) henkilöt, joilla on kokemusta köyhyydessä elämisestä, osallistuvat heille suunnattujen politiikkatoimien määrittelyyn, toteuttamiseen ja arviointiin osallistavalla, vaikuttavalla ja avoimella tavalla samalla, kun menetelmiä ja valmiuksia kehitetään
f) syrjimättömyyden perusperiaate ja horisontaalinen periaate kaikkialla köyhyydentorjuntastrategiassa, jotta voidaan puuttua rakenteelliseen eriarvoisuuteen ja yhteiskunnalliseen leimautumiseen, joiden juuret ovat köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä pahentavassa syrjinnässä
g) köyhyyden vastaisten toimenpiteiden riittävän ja kestävän rahoituksen osoittaminen monivuotisen rahoituskehyksen ja kansallisten talousarviomekanismien kautta köyhyydentorjuntastrategian täysimittaisen täytäntöönpanon tukemiseen ja pitkän aikavälin vaikutusten varmistamiseen;

7. kehottaa komissiota ottamaan huomioon köyhyyden ja sukupuolistuneen väkivallan väliset rakenteelliset yhteydet ja puuttumaan sukupuolistuneeseen väkivaltaan köyhyyden, etenkin naisten ja lasten köyhyyden, poistamista koskevan keskeisen strategian mukaisesti sekä ottamaan huomioon, että tällaisen väkivallan poistaminen on olennaisen tärkeää, jotta naiset voivat toimia täysipainoisesti yhteisöissään ja talouselämässä ja saada koulutusta, työllistyä ja saada sosiaalipalveluja ja siten saavuttaa taloudellisen riippumattomuuden; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään julkisia investointeja politiikkoihin, joilla puututaan sukupuolistuneeseen väkivaltaan; suhtautuu myönteisesti siihen, että EU on ratifioinut Istanbulin yleissopimuksen, ja kehottaa Bulgariaa, Tšekkiä, Unkaria, Liettuaa ja Slovakiaa saattamaan ratifiointiprosessinsa päätökseen viipymättä; kehottaa komissiota varmistamaan, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annettu direktiivi pannaan tehokkaasti täytäntöön, ja takaamaan, että köyhyydessä elävillä naisilla ja erityyppistä väkivaltaa kohtaavilla naisilla on tarvittaessa ja ehdoitta mahdollisuus päästä turvakoteihin ja saada selviytyjien tukipalveluita, oikeusapua ja sosiaaliturvaa asuinpaikastaan tai maahanmuuttajastatuksestaan riippumatta;

Edistetään oikeudenmukaisia työoloja sekä tulojen ja varallisuuden oikeudenmukaisempaa jakautumista

8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan talous- ja sosiaalipolitiikan perustaksi täystyöllisyyden ja kunnollisten

työpaikkojen luomisen tavoitteen, asianmukaisen sosiaaliturvan ja kaikille suunnatut palvelut sekä tulojen ja vaurauden oikeudenmukaisen jakautumisen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tässä kontekstissa vahvistamaan aktiivista työmarkkinapolitiikkaansa erityisesti niiden osalta, jotka ovat kauimpana työllistymisestä; korostaa, että tehokkaassa aktiivisessa työmarkkinapolitiikassa olisi mentävä työllistämistä pidemmälle ja siihen olisi sisällyttävä myös sellaisten palvelujen tarjoaminen, joilla autetaan ihmisiä pysymään työelämässä;

9. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään politiikkatoimia, joilla pyritään suojelemaan ja edistämään työelämäoikeuksia, laadukkaita työpaikkoja, vakaita työsuhteita ja suojaa perusteetonta irtisanomista vastaan, oikeudenmukaisia palkkoja, mukaan lukien sama palkka samasta työstä ja sukupuolten palkkatasa-arvo, elinikäistä oppimista, täydennys- ja uudelleenkoulutusta, työterveyttä ja -turvallisuutta, syrjimättömyyttä sekä pääsyä riittävän sosiaalisen suojelun piiriin; suhtautuu tältä osin myönteisesti ilmoitukseen laadukkaita työpaikkoja koskevasta etenemissuunnitelmasta, jolla varmistetaan oikeudenmukainen siirtymä kaikille työntekijöille ja ammatinharjoittajille, erityisesti lisäämällä työehtosopimusneuvottelujen kattavuutta; korostaa, että tämä etenemissuunnitelma tarjoaa mahdollisuuden varmistaa yksilöllinen oikeus koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen; korostaa, että EU:ssa yksi 12:sta työntekijästä kärsii edelleen työssäkäyvien köyhyydestä; painottaa tässä yhteydessä, että EU:ssa ei saisi olla työssäkäyvien köyhyyttä, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan lujasti tähän ongelmaan poistamalla rakenteellisia esteitä, jotka ovat työn laatua laajempia ja joista voidaan mainita esimerkiksi lastenhoitopalvelujen saatavuus ja tuki, sekä parantamaan tutkintojen tunnustamista ja korjaamaan räätälöidyn uraohjauksen ja koulutustuen puutteen; korostaa, että riittäviä vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin (EU) 2022/2041 saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on keskeistä, jotta voidaan ehkäistä ja torjua työntekijöiden köyhyysriskiä samalla, kun vahvistetaan työnteon kannustimia;

10. korostaa tarvetta vahvistaa demokraattista osallistumista työpaikalla välineenä, jolla torjutaan työssäkäyvien köyhyyttä varmistamalla järjestäytymisoikeus ja työtaisteluoikeus, lisäämällä työehtosopimusneuvottelujen kattavuutta, varmistamalla ammattiyhdistysoikeudet, eli vapaus perustaa ammattiliittoja ja liittyä niihin, parantamalla työ- ja yksityiselämän tasapainoa, tarjoamalla oikeudenmukaiset työolot ja -ehdot, myös siltä osin kuin on kyse työajasta, sekä mukauttamalla työoloja ihmisten tarpeisiin;

11. korostaa tarvetta vahvistaa julkisia työvoimapalveluja, koulutuspolkuja ja työnhaun tukijärjestelmiä köyhyyttä kokeville ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, erityisesti pitkäaikaistyöttömille ja heikosti koulutetuille; korostaa yksilöllisen ohjauksen, epävirallisten taitojen tunnustamisen sekä koulutuksen ja

laadukkaiden työmahdollisuuksien välisen yhteyden merkitystä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että epävirallisen ja arkioppimisen hyväksymistä koskevia kansallisia puitteita kehitetään ja laajennetaan, jotta voidaan tunnustaa käytännön kokemus aloilla, kuten rakennusteollisuus, maatalous, terveydenhuolto ja sosiaalihuolto, vieraanvaraisuusala, valmistusteollisuus, käsityöteollisuus, logistiikka sekä tieto- ja viestintätekniikka, epävirallisen ja arkioppimisen hyväksymisestä 20. joulukuuta 2012 annetun neuvoston suosituksen[57] mukaisesti;

12. korostaa, että on tärkeää tukea naisten yrittäjyyttä ja mahdollisuuksia itsenäiseen ammatinharjoittamiseen erityisesti maaseudulla, saarialueilla ja muilla maantieteellisesti syrjäisillä alueilla, jotta voidaan saavuttaa parempi taloudellinen osallisuus ja sukupuolten tasa-arvo ja torjua köyhyyttä, luoda paikallisia työpaikkoja ja edistää osallistavaa talouskehitystä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan kohdennetun tuen naisyrittäjille parantamalla rahoituksen, yrittäjäkoulutuksen ja digitaalisten välineiden saatavuutta sekä markkinoille pääsyä; kehottaa komissiota kehittämään toimia, joilla helpotetaan naisten pääsyä laadukkaisiin työpaikkoihin ja ryhtymistä yrittäjiksi kannustamalla yrityksiä palkkaamaan ja ylentämään naisia, erityisesti yksinhuoltajaäitejä, ja tarjoamaan joustavia työjärjestelyjä;

13. korostaa, että segregaatio eli vammaisten lasten koulutuksen järjestäminen yleisopetuksen ryhmistä erillään johtaa sosiaaliseen syrjäytymiseen, ja toteaa, että tämä on edelleen haaste kaikkialla EU:ssa; kehottaa varmistamaan köyhyyden vastaisessa strategiassa vammaisten lasten koulutuksen saatavuuden sekä fyysisen infrastruktuurin että koulutusresurssien osalta, jotta kaikille oppilaille voidaan taata yhtäläiset mahdollisuudet; korostaa kohtuuhintaisen apuvälineteknologian ja tekoälyn mahdollisuuksia lisätä vammaisten oppilaiden osallistavaa opetusta tarjoamalla yksilöllistä tukea, mukautuvia välineitä ja parempaa viestintää; kannustaa jäsenvaltioita investoimaan näihin teknologioihin ja varmistamaan, että opettajia koulutetaan ottamaan ne tehokkaasti käyttöön; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan vankat suojatoimet, joilla estetään se, että romanilapsia ei diagnosoida virheellisesti kehitysvammaisiksi tai erityisopetusta tarvitseviksi, sillä tämä johtaa segregaatioon koulutuksessa; korostaa syrjimättömien arviointikäytäntöjen sekä kaikkien lasten oikeuksia ja ihmisarvoa kunnioittavien osallistavien koulutuspolitiikkojen merkitystä;

14. suosittelee, että komissio ja jäsenvaltiot ottavat huomioon äärimmäistä köyhyyttä ja ihmisoikeuksia käsittelevän YK:n erityisraportoijan vuoden 2023 raportissa esitetyn lähestymistavan, jossa köyhyyttä torjutaan tosiasiallisten työllistymismahdollisuuksien sekä täystyöllisyyttä ja laadukkaita työpaikkoja koskevan tavoitteen

---

57 EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

avulla, esimerkiksi luomalla tai vahvistamalla erityisiä välineitä, joilla pyritään ensisijaisesti torjumaan työttömyyttä ja vajaatyöllisyyttä, tarjoamaan yksilöllistä tukea ja parantamaan työmarkkinoilta kauimpana olevien, erityisesti heikommassa ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien ihmisten, kuten romanien ja vammaisten henkilöiden, työllistettävyyttä; katsoo, että näissä välineissä olisi otettava huomioon sekä yksityisen että julkisen sektorin rooli ja jäsenvaltioiden sosiaalinen vastuu;

15. katsoo, että yhteisötalous on olennainen osa EU:n sosiaalista markkinataloutta ja että se edistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen tavoitteiden täytäntöönpanoa ja tarjoaa usein työpaikkoja haavoittuvassa asemassa oleville ja syrjäytyneille ryhmille; kehottaa vahvistamaan köyhyyden vastaisella strategialla yhteisötaloutta EU:n yhteisötalouden toimintasuunnitelman ja yhteisötaloutta Euroopan unionissa koskevan Liègen etenemissuunnitelman mukaisesti; kehottaa jälleen komissiota kartoittamaan innovatiivisia rahoitusmekanismeja, kuten sosiaalivaikutteisia joukkolainoja, jotta voidaan rahoittaa hankkeita, joilla tuetaan yhteisötalouden kehittämistä EU:ssa;[58]

16. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita elinkustannuskriisin yhteydessä varmistamaan kohtuuhintaisten perushyödykkeiden ja -palvelujen, kuten elintarvikkeiden, energian, veden, asuntojen, liikennepalvelujen ja viestintäpalvelujen, saatavuuden;

Laadukkaiden julkisten palvelujen, sosiaaliturvan ja tukitoimenpiteiden saatavuus

17. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita torjumaan köyhyyttä edistämällä julkista politiikkaa, jolla turvataan poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien jakamaton ja yleismaailmallinen luonne; korostaa tarvetta soveltaa monialaista lähestymistapaa ja torjua köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä, erityisesti edistämällä asuntojen, julkisten tilojen ja palvelujen saatavuutta sekä terveydenhuoltoa, hyvinvointia ja elämänlaatua; kehottaa jäsenvaltioita kehittämään menetelmiä, joilla arvioidaan rakenteellisia tai systeemisiä esteitä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen poistamiselle ja täysipainoiselle yhteiskuntaan osallistumiselle riippumatta siitä, havaitaanko näitä esteitä niiden oikeusjärjestelmissä, julkisessa politiikassa tai sen täytäntöönpanossa alueellisella tasolla;

18. kehottaa sisällyttämään köyhyyden vastaiseen EU:n strategiaan laadullisia indikaattoreita, jotta köyhyyden erilaiset ulottuvuudet voidaan ottaa paremmin huomioon;

---

58 Euroopan parlamentin päätöslauselma 6. heinäkuuta 2022 EU:n yhteisötalouden toimintasuunnitelmasta (EUVL C 47, 7.2.2023, s. 171).

19. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään merkittävästi julkisia investointeja politiikkatoimiin, joilla taataan sosiaaliset oikeudet tarjoamalla yleisesti saataville laadukkaita julkisia palveluja sekä yleistä taloudellista ja sosiaalista etua koskevia hyödykkeitä ja palveluja, mukaan lukien kunnolliset asunnot, elintarvikkeet, vesi, sanitaatio, energia, liikennepalvelut, viestintäpalvelut sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminta; korostaa, että terveellisen ja kohtuuhintaisen ravinnon saanti on perustarve erityisesti äärimmäistä köyhyyttä kokeville henkilöille ja perheille, lapsille, yksin asuville vanhuksille ja syrjäytyneille yhteisöille; korostaa tällaisten investointien merkitystä sukupolvien välisen köyhyyskierteen katkaisemisen ja sosiaalisen ja työelämään osallistamisen mahdollistamisen kannalta, erityisesti koulutuksen, mukaan lukien varhaiskasvatus, terveydenhuollon, mukaan lukien mielenterveyspalvelut, ja sosiaaliturvan kaltaisilla aloilla;

20. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita sellaisen asuntopolitiikan edistämisessä, jolla turvataan kaikille kunnollisen ja kohtuuhintaisen asunnon saatavuus YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja erityisesti sen 25 artiklan mukaisesti ja johon sisältyy erityisiä toimia asunnottomuuden ratkaisemiseksi; kehottaa komissiota varmistamaan, että kohtuuhintaista asumista koskeva eurooppalainen suunnitelma vastaa kaikkien EU:n jäsenvaltioiden asumistarpeita toissijaisuusperiaatetta noudattaen ja keskittyen erityisesti köyhyydessä eläviin ihmisiin, haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, nuoriin ja syrjäytyneisiin yhteisöihin; korostaa kohtuuhintaisten ja esteettömien asuntojen keskeistä roolia laitoshoidosta luopumisen tukemisessa ja köyhyydestä, riittämättömistä asuinoloista tai tuen puutteesta johtuvan laitoshoidon estämisessä;[59] kehottaa osoittamaan tämän suunnitelman puitteissa riittävästi EU:n rahoitusta julkisen ja sosiaalisen asuntokannan laajentamiseen ja kunnostamiseen; kehottaa tarkistamaan valtiontukisääntöjä, jotta jäsenvaltiot voivat lisätä investointeja julkiseen ja sosiaaliseen asuntotarjontaan, toimenpiteisiin, joilla tuetaan kolmannen sektorin ja yhteisötalouden sosiaalisia ja osuuskunnallisia asuntojärjestelmiä, sekä toimenpiteisiin, joilla suojellaan vuokralaisia, varmistetaan asumisen vakaus, ehkäistään aiheettomat häädöt ja torjutaan keinottelukäytäntöjä;

21. kehottaa komissiota tukemaan toissijaisuusperiaatetta noudattaen jäsenvaltioita asunto ensin -ohjelman kaltaisten ohjelmien ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa ja laajentamisessa, torjumaan ja ehkäisemään asunnottomuutta, erityisesti lasten asunnottomuutta, sekä tunnustamaan asunnottomuuden yhdeksi köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vakavimmista ja näkyvimmistä muodoista; kehottaa komissiota esittämään tehokkaan toimintasuunnitelman,

---

59 Eurofound, ”Paths towards independent living and social inclusion in Europe”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2024.

jossa on erityisiä tavoitteita asunnottomuuden lopettamiseksi kaikkialla EU:ssa vuoteen 2030 mennessä ja johon on sisällyttävä erityisiä toimenpiteitä, joilla ehkäistään asunnottomuutta yleisesti ja erityisesti lasten ja perheiden asunnottomuutta ja työpaikkojen menettämisestä ja epävarmoista työsuhteista johtuvaa asunnottomuutta ja joilla torjutaan naisten asunnottomuutta, joka johtuu usein perhe- ja perheväkivallasta, sekä toimenpiteitä, joilla parannetaan asuntojen saatavuutta vammaisille ja ikääntyneille henkilöille;

22. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan ja tukemaan asunnottomille suunnattuja keskuksia, jotka tarjoavat asunnottomien tarpeisiin räätälöityä perusterveydenhuoltoa ja erikoissairaanhoitoa, myös terveyspalveluja ja mielenterveyspalveluja, ja täydentämään niitä lääkkeiden väärinkäytön ehkäisemiseen tähtäävillä koulutusohjelmilla, mukaan lukien neuvonta, ja taitojen kehittämistä koskevilla aloitteilla, joilla tuetaan yhteiskuntaan uudelleen integroitumista; kehottaa komissiota antamaan ohjeita ja helpottamaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä, jotta voidaan varmistaa näiden keskusten tehokas ja inhimillinen toiminta;

23. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan tuloksellisia toimenpiteitä ja politiikkatoimia, joilla tähdätään sama palkka samasta työstä -periaatteen toteuttamiseen, ja torjumaan erityisesti sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, vammaisuuteen, ikään, sosioekonomiseen taustaan, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin tai maahanmuuttaja-asemaan perustuvaa eriarvoisuutta ja syrjintää työmarkkinoilla; korostaa sukupuolten palkkatasa-arvoa koskevan direktiivin (EU) 2023/970 nopean täytäntöönpanon sekä tietoisia ja tiedostamattomia ennakkoluuloja koskevien tiedotuskampanjoiden ja koulutuksen merkitystä tällaisen eriarvoisuuden ja syrjinnän ehkäisemisessä;

24. kehottaa ottamaan käyttöön uusia nopeutettuja toimia sukupuolten työllisyys- ja eläke-eron poistamiseksi ja investointien lisäämiseksi julkisiin palveluihin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin; kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita kehittämään kohdennettuja toimia, joilla voidaan varmistaa riittävät eläketasot;

25. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan politiikkatoimia, joilla vahvistetaan äitiyteen, isyyteen ja vanhemmuuteen liittyviä oikeuksia ja muiden hoitajien oikeuksia edistämällä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista, myös siltä osin kuin on kyse joustavista työaikajärjestelyistä, helpottamalla naisten mahdollisuuksia saada taattuja tuloja äitiysloman aikana ja tukemalla naisten työhönpaluuta raskauden ja äitiysloman jälkeen ja turvaamalla asianmukaiset olosuhteet imetykselle työpaikalla; kannustaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön ja edistämään toimia, jotka koskevat helposti saatavilla olevaa isyysvapaata, jolta saa asianmukaisen korvauksen, jotta isät voivat luoda vahvoja siteitä lapsiinsa, jakaa tasapuolisesti

hoitovastuun ja ottaa tarvittavaa vapaata varhaislapsuuden kehityksen ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi;

26. korostaa palkattoman hoitotyön kohtuutonta vaikutusta naisiin ja heidän taloudelliseen turvallisuuteensa; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan julkisia kansallisia ja alueellisia hoitojärjestelmiään, jotta voidaan varmistaa, että kaikilla sekä ikääntyneillä että nuoremmilla henkilöillä on taustastaan riippumatta mahdollisuus saada ammattimaisia hoitopalveluja, jotka takaavat hoitotyön ammattilaisille hyvät työolot ja -ehdot; korostaa, että kotihoitopalvelut ovat välttämättömiä, jotta voidaan tarjota laadukasta ja henkilökeskeistä hoitoa sitä tarvitseville ihmisille, kuten vanhuksille, sekä laadukasta lastenhoitoa; kannustaa jäsenvaltioita selvittämään mahdollisuutta ottaa käyttöön käytäntöjä ja menettelyjä, joilla tuetaan omaishoitajia, erityisesti kun on kyse sellaisten pienituloisissa kotitalouksissa elävien ihmisten hoidosta, joiden katsotaan ammattimaisen arvioinnin perusteella olevan kykenemättömiä elämään itsenäisesti, ja käyttämään niitä keinona tukea ihmisarvoista ja yhteisöperusteista hoitoa;

27. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään politiikkatoimia ja töihin paluuseen liittyvää tukea työntekijöille, erityisesti naisille, jotka ovat olleet työttömänä useita vuosia perhevastuiden vuoksi;

28. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikilla on mahdollisuus julkiseen, saavutettavaan ja laadukkaaseen terveydenhuoltoon, myös synnytystä edeltävään, äitien, vastasyntyneiden ja lasten terveydenhuoltoon – mukaan lukien primaaripreventio, rokotusohjelmat ja perusterveydenhuolto – sekä mahdollisuus saada diagnoosi, päästä hoitoon ja kuntoutukseen sekä monipuoliseen lääketieteelliseen ja terapeuttiseen erikoishoitoon, ja takaamaan naisille oikeuden seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja lisäksi sellaisten kohdennettujen toimenpiteiden saatavuuden, joilla varmistetaan varhainen tunnistaminen ja tilanteeseen puuttuminen niiden kohdalla, joilla on terveys- ja kehitysriskejä, ja kehottaa jäsenvaltioita parantamaan myös kohdennettuja varhaislapsuudessa toteutettavia toimia, joilla pyritään edistämään lasten kehitystä, hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta;

29. toteaa, että kuukautisköyhyys on köyhyyden ja sukupuolten eriarvoisuuden rakenteellinen muoto EU:ssa, ja se vaikuttaa arviolta 10 prosenttiin väestöstä, jolla on kuukautiset; korostaa sen suhteetonta vaikutusta pienituloisiin naisiin ja tyttöihin, pakolaisiin, turvapaikanhakijoihin, nuoriin, asunnottomiin, vammaisiin henkilöihin ja muihin haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin; korostaa, että kuukautisköyhyys rajoittaa vakavasti osallistumista yhteiskunnalliseen elämään sekä koulu- ja työelämään; kehottaa komissiota laatimaan osana EU:n köyhyyden vastaista strategiaa kattavan toimintasuunnitelman, jolla varmistetaan kuukautistuotteiden maksuton tai kohtuuhintainen saatavuus, tiedonsaanti ja asianmukaiset saniteettitilat erityisesti julkisissa

tiloissa, kuten oppilaitoksissa, työpaikoilla, julkisissa rakennuksissa ja vastaanottokeskuksissa;

30. kehottaa jäsenvaltioita lujittamaan julkisia, kaikille tarkoitettuja ja yhteisvastuullisia sosiaaliturvajärjestelmiä, jotta voidaan taata kokonaisvaltainen ja toimiva sosiaaliturva kaikille työntekijöille, myös ammatinharjoittajille ja eläkeläisille, sekä ehkäistä köyhyyden ja työssäkäyvien köyhyyden perimmäisiä syitä ja puuttua niihin sosiaalisen suojelun saatavuutta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta koskevan vuonna 2019 annetun neuvoston suosituksen mukaisesti; korostaa, että on tärkeää vastata haasteisiin, joita kohtaavat epävarmoissa tai epätyypillisissä työsuhteissa olevat henkilöt, erityisesti nuoret, jotka kohtaavat ikäsyrjintää ja joilla ei ole riittäviä sosiaaliturvamaksukertymiä sosiaaliturvaetuuksien saamiseksi, sekä myös taiteilijat ja kulttuurialan ja luovien alojen työntekijät; kehottaa jäsenvaltioita puuttumaan vanhusten köyhyyteen erityistoimenpiteillä ja kiinnittämään erityistä huomiota naisiin, joita tämä koskettaa kohtuuttomasti; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan eläkejärjestelmissään asianmukaisesti huomioon vanhempainvapaasta johtuvat urakatkot;

31. korostaa, että epävirallista taloutta olisi käsiteltävä köyhyyden vastaisessa strategiassa, koska se on edelleen laajalle levinnyt kaikkialla EU:ssa, ja että sen seurauksena syntyy työpaikkoja, joissa oikeudet eivät toteudu, jotka eivät tarjoa riittävää palkkaa ja sosiaalista suojelua tai joissa ei noudateta työterveys- ja turvallisuusnormeja; kannustaa jäsenvaltioita luomaan osallistamisen polkuja epävirallisten ja virallisten talouksien välille esimerkiksi ottamalla käyttöön yksinkertaistettuja rekisteröintimenettelyjä kausityöntekijöille, ruumiillisen työn tekijöille ja kotitaloustyöntekijöille;

32. kehottaa jäsenvaltioita puuttumaan nuorisoköyhyyteen ja sosioekonomiseen eriarvoisuuteen ja ottamaan samalla huomioon, että työttömyys, epävarmat työpaikat, asuntomarkkinoilta syrjäytyminen ja sosiaalinen haavoittuvuus vaikuttavat nuoriin kohtuuttomasti; korostaa, että nuoret ovat yliedustettuina aloilla, joille on ominaista osa-aikainen, kausittainen, epävarma ja pimeä työ, ja että työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus on edelleen korkea useissa jäsenvaltioissa ja yli kaksinkertainen EU:n yleiseen työttömyysasteeseen verrattuna; korostaa tarvetta vahvistaa nuorisotakuuta keskeisenä välineenä, jolla edistetään nuorten osallisuutta työmarkkinoilla, sekä tarvetta käyttää strategiaa synergioiden lisäämiseen tämän välineen ja eurooppalaisen lapsitakuun välillä ja vahvistaa molempia välineitä hyväksymällä kohdennettuja toimenpiteitä, joilla edistetään kohtuuhintaisia asumisratkaisuja nuorille tulevan kohtuuhintaista asumista koskevan suunnitelman puitteissa ja tehostetaan erityisesti nuorille suunniteltuja räätälöityjä mielenterveyden tuen ja sosiaalisen osallisuuden palveluja; kehottaa lisäämään tukea sijaishuollosta pois

siirtyville nuorille, jotta heille voidaan varmistaa vakaa ja ihmisarvoinen tie aikuisuuteen, erityisesti tarjoamalla parempia koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia ja tukemalla heitä yliopistokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa, jotta voidaan vähentää köyhyyden, sosiaalisen syrjäytymisen ja asunnottomuuden riskiä tänä kriittisenä aikana;

33. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon köyhyyteen liittyvät piiloilmiöt sekä torjumaan köyhyydessä elävien leimaamista ja käytettävissä olevien sosiaalietuuksien hyödyntämättä jättämistä;

34. korostaa, että on tärkeää poistaa hallinnolliset esteet, jotka estävät haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä, kuten romaneja, saamasta keskeisiä palveluja ja sosiaaliturvaa, sillä nämä esteet pahentavat ja lisäävät köyhyyttä ja syrjäytymistä; korostaa, että kansalliset tunnistenumerot voisivat helpottaa keskeisten palvelujen yhdenvertaista saatavuutta niin, että hallinnollinen selkeys ja vastuuvelvollisuus säilyvät;

35. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarkistamaan asiaa koskevaa lainsäädäntöä, jotta kielletään nimenomaisesti sosioekonomiseen asemaan perustuva syrjintä ja tunnustetaan sen yhteys muihin syrjinnän muotoihin; korostaa, että tarvitaan selkeä oikeusperusta, jotta varmistetaan köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä kokeville täytäntöönpanokelpoiset oikeudet ja suojelu; kehottaa lisäksi neuvostoa hyväksymään kantansa horisontaalisesta syrjinnän vastaisesta direktiivistä, jotta voidaan käynnistää toimielinten väliset neuvottelut;

36. kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan uudelleen toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, jotka vaikuttavat rankaisevasti äärimmäisessä köyhyydessä eläviin ihmisiin, sekä seuraamuksia, joita aiheutuu tukea antaville; korostaa, että tällaiset toimenpiteet heikentävät usein ihmisarvoa ja pahentavat syrjäytymistä ja haittaavat pitkän aikavälin sosiaalisen osallisuuden tavoitteita;

37. kehottaa jäsenvaltioita kartoittamaan ja panemaan täytäntöön ennakoivia mekanismeja, joilla varmistetaan, että kaikille sosiaalietuuksiin oikeutetuille henkilöille, erityisesti sosiaaliavustusten kohteena oleviin ryhmiin kuuluville, tiedotetaan niistä tehokkaasti ja että heille myönnetään mahdollisuus saada niitä, sillä näin voidaan vähentää tuen hyödyntämättä jättämistä, muun muassa vähentämällä etuushakemuksista aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, varmistamalla avoimuuden lisäämisen ja varmistamalla, että henkilöstöä koulutetaan tavoittamaan köyhyyttä kokevat henkilöt ja auttamaan heitä, jotta voidaan rakentaa luottamusta asiaankuuluviin instituutioihin;

38. pitää valitettavana, että romanien tasa-arvoa, osallisuutta ja osallistumista koskevan EU:n strategiakehyksen 2021–2030 tavoitetta romaniyhteisöjen ja yleisen väestön välisen köyhyyseron

kaventamisesta vähintään puolella ei ole vielä saavutettu; korostaa, että EU:n köyhyyden vastaisessa strategiassa olisi asetettava yhteiseksi tavoitteeksi perusoikeuksien edistäminen, eriarvoisuuden vähentäminen ja rakenteelliseen syrjintään puuttuminen romaneja koskevan EU:n strategiakehyksen ja eurooppalaisen lapsitakuun avulla; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että nämä aloitteet pannaan täytäntöön synergiassa erityisesti lapsiköyhyyden torjumiseksi ja romaniperheiden ja travelleryhteisöjen sukupolvien välisen huono-osaisuuden kierteen katkaisemiseksi;

39. korostaa kasvavaa digitaalista kuilua, joka voi syventää köyhyyttä rajoittamalla tiedonsaantia, ja tarvetta toteuttaa toimenpiteitä, joilla puututaan pienituloisten ja syrjäytyneiden ryhmien, myös ikääntyneiden, digitaaliseen syrjäytymiseen; kehottaa tässä yhteydessä komissiota ja jäsenvaltioita edistämään haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien digitaalista osallisuutta toimenpiteillä ja tukiohjelmilla, joilla niille varmistetaan digitaaliteknologioiden, infrastruktuurin ja yhteyksien saatavuus, sekä digitaalisia perustaitoja koskevaa koulutusta; suosittelee ottamaan käyttöön selkeitä indikaattoreita, joilla seurataan digitaalista osallisuutta, erityisesti lasten keskuudessa, ja huolehtimaan jatkossakin lasten ja teini-ikäisten turvallisesta toiminnasta verkossa;

40. katsoo, että EU:n digitaalinen vuosikymmen -politiikkaohjelmassa asetettu tavoite keskeisten julkisten palvelujen täysimittaisesta digitalisoinnista voi voimistaa eriarvoisuutta kaupunki- ja maaseutualueiden, eri-ikäisten ja sosioekonomisten ryhmien välillä, koska sen myötä siirrytään pois yksilöllisestä tuesta; korostaa tässä yhteydessä, että on löydettävä tasapaino julkisten palvelujen ja hallinnon digitalisointiprosessin ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien tarpeiden välillä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käsittelemään tätä kysymystä köyhyyden vastaisen strategian ja kansallisten toimintasuunnitelmien puitteessa ja varmistamaan tarvittavat resurssit, henkilökohtaisen tuen ja asianmukaisen koulutuksen keskeisten julkishallinnon palvelujen henkilöstölle, jotta voidaan varmistaa julkisten palvelujen yhdenvertainen saatavuus ja estää digitaalisen kuilun kasvaminen;

41. muistuttaa, että algoritmien ja tekoälyjärjestelmien lisääntyvä käyttö olennaisissa julkisissa palveluissa voi vahvistaa merkittävästi nykyisiä syrjinnän muotoja, erityisesti köyhyydessä elävien henkilöiden tapauksessa; kehottaa tässä yhteydessä komissiota edistämään tekoälyjärjestelmiä, joissa on sisäänrakennettu eettisyys, ja varmistamaan syrjimättömyyttä koskeva horisontaalinen periaate kaikissa tekoälyyn liittyvissä EU:n asetuksissa;

42. korostaa, että köyhyys ja mielenterveys ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa ja että kumpikin voi vaikuttaa kielteisesti toiseen; suosittaa jäsenvaltioille, että ne vahvistavat haavoittuvassa asemassa oleville ihmisille, myös perheille ja lapsille, tarkoitettua tukea mielenterveyteen ja psykososiaaliseen tukeen liittyvien

sosiaalipalvelujen avulla ja varmistavat, että näiden palvelujen tehokasta tarjoamista varten on käytettävissä riittävästi resursseja ja asianmukaisesti koulutettuja ammattilaisia;

43. korostaa, että on tärkeää taata kaikille oikeus kulttuurin saatavuuteen, sen luomiseen ja siihen osallistumiseen sekä poistaa sen saatavuuteen liittyvä taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen syrjintä;

44. korostaa, että ilmastonmuutos vaikuttaa suhteettomasti köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleviin ihmisiin; muistuttaa, että vihreän siirtymän ja digitaalisen siirtymän on oltava sosiaalisesti oikeudenmukaista ja osallistavaa; kehottaa sisällyttämään köyhyyden vastaiseen EU:n strategiaan asianmukaisia ja kohdennettuja toimenpiteitä, joilla vahvistetaan ja täydennetään oikeudenmukaiseen siirtymään tähtääviä toimia ja varmistetaan kattava lähestymistapa sosiaalisen ja taloudellisen eriarvoisuuden torjumiseksi; kehottaa komissiota osoittamaan vuosien 2028–2034 monivuotisessa rahoituskehyksessä riittävästi rahoitusta investointeihin, joilla tuetaan ihmisiä näiden siirtymien aikana keskittyen erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin;

45. korostaa, että maaseutualueilla, syrjäisissä yhteisöissä ja alueilla, joilla julkisia palveluja on tarjolla rajallisesti, asuvat ihmiset ovat alttiimpia köyhyydelle ja sosiaaliselle syrjäytymiselle johtuen työllistymismahdollisuuksien, julkisten palvelujen (mukaan lukien koulutus ja julkinen liikenne) ja digitaalisten yhteyksien puutteesta sekä korkeista energian ja liikenteen hinnoista; kehottaa ottamaan köyhyyden vastaisessa strategiassa huomioon näillä alueilla asuvien ihmisten erityistarpeet;

Strategia, jonka ytimessä on lapsiköyhyys

46. pitää valitettavana, että köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa olevien lasten määrä on noussut; kehottaa komissiota varmistamaan, että köyhyyden vastaisella strategialla torjutaan aktiivisesti lapsiköyhyyttä elämänkaariajattelulla, koska lasten ensimmäiset elinvuodet ovat ratkaisevan tärkeitä heidän fyysiselle, henkiselle, kognitiiviselle, sosiaaliselle ja emotionaaliselle kehitykselleen sekä heidän kyvylleen toteuttaa itseään koko elämänsä ajan, ja toteaa, että näin voidaan katkaista ylisukupolvisen köyhyyden kierre;

47. palauttaa mieliin komission puheenjohtajan Ursula von der Leyenin vuonna 2019 antaman sitoumuksen varmistaa, että kaikilla lapsilla, jotka ovat Euroopassa köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa, on kaikkein perustavimmat oikeudet, kuten oikeus terveydenhuoltoon ja koulutukseen, minkä jälkeen vuonna 2021 hyväksyttiin neuvoston suositus eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta; painottaa, että eurooppalaisen lapsitakuun tavoitteita ei voida saavuttaa ilman kunnianhimoisia määrärahoja sekä EU:n että kansallisella tasolla; toistaa tässä yhteydessä

kehotuksensa osoittaa eurooppalaiselle lapsitakuulle huomattavat, vähintään 20 miljardin euron määrärahat; painottaa kiireellistä tarvetta osoittaa sille erilliset määrärahat seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, jotta voidaan vastata lasten köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen kasvavaan haasteeseen;

48. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita eurooppalaisen lapsitakuun vahvistamisessa ja sen täytäntöönpanossa kaikilta osin, jotta voidaan varmistaa tehokkaan ja maksuttoman terveydenhuollon, koulutuksen ja varhaiskasvatuksen saatavuus sekä asianmukaisen ja kunnollisen asunnon ja terveellisen ravinnon tosiasiallinen saatavuus kaikille apua tarvitseville lapsille; korostaa tässä yhteydessä kohtuuhintaisten kouluaterioiden tosiasiallisen ja yleisen saatavuuden merkitystä; korostaa eurooppalaisen lapsitakuun keskeistä roolia lapsiköyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnassa ja suosittelee tämän välineen ja köyhyyden vastaisen strategian asianmukaista koordinointia ja yhdistämistä; korostaa, että on tärkeää, että jäsenvaltiot panevat sen kaikilta osin ja oikea-aikaisesti täytäntöön; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita asettamaan saataville kaikki resurssit ja hyödyntämään niitä kattavasti, myös ESR+:aa ja elpymis- ja palautumistukivälinettä, jotta eurooppalainen lapsitakuu voidaan panna tehokkaasti täytäntöön ja samalla varmistaa, että varoja lisätään osallistavan koulutuksen edistämiseen;

49. suhtautuu myönteisesti hiljattain päivitettyyn eurooppalaista lapsitakuuta koskevaan seurantakehykseen[60] ja uusien indikaattoreiden sisällyttämiseen siihen, jotta voidaan tehostaa tämän välineen täytäntöönpanon edistymisen seurantaa jäsenvaltioissa; korostaa tiedonkeruu- ja seurantajärjestelmien tärkeää merkitystä, jotta voidaan ymmärtää haavoittuvassa asemassa olevien lasten kohtaamia esteitä ja mahdollistaa räätälöityjen toimenpiteiden ja resurssien kohdentaminen; kehottaa sosiaalisen suojelun komiteaa jatkamaan työtään seurantakehyksen parantamiseksi, jotta sen merkityksellisyys säilyy ja jäljellä olevat tietopuutteet voidaan korjata, ja kehottaa jäsenvaltioita käyttämään tätä yhteistä seurantakehystä ja mukauttamaan sitä erityisiin olosuhteisiinsa lasten köyhyyden seuraamiseksi;

50. korostaa iltapäivähoidon merkitystä ja painottaa, että on tärkeää torjua koulunkäynnin keskeyttämistä; katsoo, että köyhyyden vastainen strategia tarjoaa tilaisuuden parantaa varhaiskasvatuspalvelujen laatua riittävien taloudellisten ja henkilöresurssien, henkilöstön koulutuksen, parannettujen varhaisvaroitusjärjestelmien ja pedagogisen laadun arviointiin ja

---

60 Sosiaalisen suojelun komitea, ”Update of the monitoring framework for the European Child Guarantee (Autumn 2025)”, 4. helmikuuta 2026, https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/ui/group/bab664d7-1188-47b2-9fa6-869902320ba2/library/d7064b47-8a07-47b6-8d9f-0dc08849f2b7/details.

jatkuvaan parantamiseen, esimerkiksi luku- ja laskutaidon osalta, tähtäävien toimenpiteiden avulla lasten yleisen kehityksen varmistamiseksi; korostaa, että on tärkeää korjata jatkuvat puutteet toiminnallisessa luku- ja laskutaidossa toteuttamalla kohdennettuja toimia virallisessa ja epävirallisessa koulutuksessa, jotta voidaan vähentää köyhyyden poistamiseen liittyviä merkittäviä esteitä;

51. kehottaa komissiota varmistamaan, että eurooppalaiselle lapsitakuulle osoitetaan huomattavat erilliset määrärahat, jotka pannaan täytäntöön ESR+:n kautta, jotta voidaan vastata lapsiköyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen kasvavaan haasteeseen, ja kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan vähintään 5 prosenttia ESR+:n varoista lapsiköyhyyden torjuntaan tähtääviin erityishankkeisiin ja rakenteellisiin investointeihin siten, että vähintään 10 prosenttia kohdennetaan jäsenvaltioille, joissa lapsiköyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen taso ylittää EU:n keskiarvon; korostaa, että tämä investointi seuraavaan sukupolveen lasten hyvinvoinnin varmistamisen lisäksi on järkevä investointi, joka estäisi tulevat yhteiskunnalliset kustannukset;[61] korostaa, että näiden varojen käytön olisi oltava avointa ja edellytettävä eri yhteiskunnallisten organisaatioiden osallistumista sen suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin;

52. kehottaa jälleen komissiota seuraamaan huolellisesti eurooppalaisen lapsitakuun täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa osana eurooppalaista ohjausjaksoa ja maakohtaisia suosituksia; katsoo, että maakohtaisissa suosituksissa olisi otettava huomioon, miten jäsenvaltiot noudattavat ESR+-asetuksessa asetettua vähimmäisvaatimusta, joka koskee määrärahojen kohdentamista lapsiköyhyyden torjuntaan;

53. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan laadukkaan lastenhoidon kaikille, jotta voidaan tukea varhaiskasvatusta ratkaisevana tekijänä köyhyyskierteen katkaisemisessa ja lisätä vanhempien osallistumista työmarkkinoille ja ottamaan samalla huomioon, että suhteettoman suuri osa hoitovastuusta jää naisille;

54. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan sosiaaliturvajärjestelmiensä lapsilähtöisen suunnan ja vahvistamaan niitä tarjoamalla erityisiä etuja lapsille, jotka tarvitsevat tukea kehitystään ja hyvinvointiaan varten, kuten lapsilisät, kouluruokailut ja kulttuuri-, urheilu-, vapaa-ajan toiminnan ja opetussuunnitelman ulkopuolisen toiminnan kustannusten alentamiseen tähtäävät ohjelmat;

55. korostaa, että köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä kokevilla lapsilla on vaikeuksia heidän kehitykseensä liittyvillä eri osa-alueilla; korostaa tässä yhteydessä sellaisen monialaisen lähestymistavan merkitystä, jonka mukaisesti kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät

---

61 Euroopan komissio, ”Update of the EU framework for monitoring the implementation of the European Child Guarantee”, 2. kesäkuuta 2025.

tekevät yhteistyötä kehittääkseen yhdennetyn strategian, jolla tunnistetaan lapsuudessa esiintyvät ongelmat ja torjutaan eriarvoisuutta tarjoamalla lastensuojelu- ja perhetukipalveluja; korostaa, että jotkut lapset ja heidän perheensä saattavat tarvita erityistä tukea, esimerkiksi puheterapeuteilta, silmälääkäreiltä, psykologeilta, toimintaterapeuteilta ja ravitsemusterapeuteilta; kehottaa aktiivisesti edistämään köyhyyden vastaisella strategialla koulutus-, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen välisiä kumppanuuksia, jotta voidaan helpottaa hoidon saantia ja tiedonsiirtoa palvelujen välillä apua tarvitsevien lasten yhdennettyjen tuki- ja koordinointimekanismien parantamiseksi;

56. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan jokaiselle lapselle oikeuden perhe-elämään eli varmistamaan, että köyhyyttä, epävarmoja asuinoloja tai riittävien julkisten palvelujen puutetta ei koskaan käytetä ainoana perusteena lasten sijoittamiselle laitoshoitoon; suosittaa, että jäsenvaltiot kehittävät kansallisia ennaltaehkäisystrategioita ja aktiivista sosiaalipolitiikkaa, joilla torjutaan lasten siirtämistä pois perhepiiristään; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että lasten ja nuorten laitokseen sijoittamiseen turvaudutaan vasta viimeisenä keinona, ja investoimaan turvallisiin lasten ja nuorten sijaishoitojärjestelmiin, jotta voidaan helpottaa siirtymistä laitoshoidosta perhe- ja yhteisöperustaiseen hoitoon; suosittelee, että jäsenvaltiot suunnittelevat ja panevat täytäntöön seurantamekanismeja köyhyyteen liittyvän perheiden erottamisen tunnistamiseksi;

57. palauttaa mieliin EU:n tavoitteen siirtyä laitoshoidosta yhteisölliseen tai perhemäiseen hoitoon; tunnustaa köyhyydentorjuntastrategian tarjoaman mahdollisuuden luoda yhteyksiä eurooppalaiseen lapsitakuuseen, erityisesti sellaisilla toimenpiteillä, joilla tuetaan laitoshoidossa olevien lasten kohderyhmää; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään kaikilta osin ESR+ -rahastoa sekä muita asiaankuuluvia EU:n ja jäsenvaltioiden varoja, jotta voidaan saattaa loppuun laitoshoidosta luopumista koskeva prosessi ja varmistaa, että lapset voivat asua perhemäisessä tai yhteisöllisessä asuinympäristössä;

58. tuomitsee kaikenlaisen lapsiin kohdistuvan väkivallan, hyväksikäytön, riiston ja heitteillejätön; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan investoinnit lastensuojelujärjestelmiin, myös lapsiin kohdistuvan ja lasten välisen väkivallan, kuten verkkoväkivallan ja kiusaamisen, torjuntaan, erityisesti silloin, kun sitä tapahtuu sosioekonomisten syiden perusteella ja se kohdistuu haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, jotta voidaan kannustaa vaihtamaan parhaita käytäntöjä tällä alalla väkivallan ja häirinnän poistamiseksi;

Torjutaan köyhyyttä syventämällä demokraattista osallistumista

59. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita takaamaan asianmukaiset, toimivat ja avoimet mekanismit, joilla helpotetaan sellaisten henkilöiden mielekästä ja jatkuvaa osallistumista kaikkiin päätöksenteon vaiheisiin, joilla on kokemusta köyhyydessä elämisestä, mukaan lukien heihin vaikuttavien politiikkatoimien suunnittelu, täytäntöönpano ja arviointi, ja katsoo, että samalla olisi varmistettava, että menetelmä ja valmiuksien kehittäminen mahdollistavat tällaisen osallistumisen ja johtavat yhteiskehittämiseen eikä pelkästään kuulemiseen ei mitään heitä koskevaa ilman heitä -periaatteen mukaisesti;

60. suosittaa, että järjestetään vuotuinen konferenssi, jonka tarkoituksena on arvioida köyhyyden vastaisen strategian toteuttamista ja joka on kokoonpanoltaan laaja ja monimuotoinen siten, että siihen otetaan mukaan henkilöitä, erityisesti naisia, joilla on kokemusta köyhyydessä elämisestä; korostaa, että konferenssin olisi edistettävä köyhyyden vastaisen strategian virallista seurantaa EU:ssa tarjoamalla tilaa tarkastella edistymistä selkeiden vertailuarvojen ja indikaattoreiden avulla; kehottaa tässä yhteydessä tukemaan aktiivisesti sellaisten henkilöiden suoraa osallistumista, joilla on kokemusta köyhyydessä elämisestä, ja pitämään sitä keskeisenä köyhyyden vastaisen strategian todellisten vaikutusten arvioimisessa;

61. panee merkille köyhyyden torjunnan ja ennaltaehkäisyn parissa toimivien yhteiskunnallisten organisaatioiden, myös voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden, merkityksen ja niiden roolin köyhyyden torjunnassa ja korostaa, että ne on otettava mielekkäällä tavalla mukaan ja niiden työn tukemiseksi osoitettuja resursseja on lisättävä;

Asianmukainen institutionaalinen koordinointi ja hallinto

62. korostaa, että köyhyyden vastaisen strategian onnistuminen edellyttää myös monialaista lähestymistapaa ja riittävää rahoitusta sekä asianmukaista horisontaalista ja monitasoista koordinointia kaikkien sen toteuttamiseen osallistuvien hallinnon ja päätöksenteon tasojen välillä; toistaa, että köyhyyden vastainen strategia on sisällytettävä kattavasti kaikkiin asiaankuuluviin toimintapolitiikkoihin, jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus, vaikuttavuus ja pitkän aikavälin kestävyys;

63. katsoo, että EU:n, jäsenvaltioiden ja alueiden tason vastuualueet köyhyyden poistamista koskevan tavoitteen toteuttamiseksi olisi määriteltävä asianmukaisesti toissijaisuusperiaatetta kunnioittaen;

64. kehottaa komissiota sisällyttämään köyhyyden vastaiseen strategiaan horisontaalisen periaatteen, jonka mukaan kaikissa asiaankuuluvissa politikkatoimissa on tehtävä köyhyyttä ja eriarvoisuutta koskevat alakohtaiset vaikutusten ennakkoarvioinnit, myös jakovaikutusten

arviointien[62] avulla, kiinnittäen erityistä huomiota sellaisiin ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin, jotka ovat suurimmassa sosiaalisen syrjäytymisen ja äärimmäisen köyhyyden vaarassa;

65. korostaa, että EU:n on edelleen keskityttävä asunnottomuuden, äärimmäisen köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan tarjoamalla riittävää taloudellista tukea, edistämällä vastavuoroista oppimista jäsenvaltioiden strategioista ja kokemuksista sekä kehittämällä järjestelmällinen lähestymistapa toteutettujen toimenpiteiden edistymisen ja vaikuttavuuden seurantaan;

66. muistuttaa, että köyhyys- ja syrjäytymisriskiä kuvaavassa indikaattorissa (AROPE) ei oteta huomioon köyhyyden perimmäisiä syitä, erityisesti koska se ei kata yksityisten kotitalouksien ulkopuolella asuvia henkilöitä, köyhyyden laadullisia näkökohtia eikä kokemuksia syrjäytymisestä; korostaa, että köyhyys ulottuu riittämättömiä tuloja tai aineellista puutetta pidemmälle; kehottaa sosiaalisen suojelun komiteaa tekemään yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa köyhyys- ja syrjäytymisriskiä kuvaavan indikaattorin tilastollisen mittaluvun uudistamiseksi, jotta sitä voidaan laajentaa kohti vahvempaa, eriteltyä ja moniulotteisempaa näkemystä köyhyydestä ja sosiaalisesta syrjäytymisestä;

67. korostaa, että köyhyyden vastainen strategia tuottaa tuloksia vain, jos siihen liitetään riittävä rahoitus EU:n ja kansallisella tasolla; korostaa tarvetta turvata ja vahvistaa koheesiopolitiikkaa, jotta voidaan jatkaa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden tukemista sekä EU:n jäsenvaltioiden välisen ja sisäisen epätasapainon torjumista seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa; kehottaa tässä yhteydessä osoittamaan riittävästi korvamerkittyjä määrärahoja köyhyyden poistamista edistävien politiikkatoimien vahvistamiseen, mukaan lukien kohdennettu tuki syrjäytyneille ja haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille; korostaa ESR+:n keskeistä roolia sosiaalisen osallisuuden edistämisessä ja köyhyyden torjunnassa, erityisesti tarjoamalla apua vähävaraisimmille ja tukemalla eurooppalaista lapsitakuuta, ja panee tässä yhteydessä merkille myös Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) keskeisen roolin; korostaa, että on tärkeää optimoida EU:n varojen, myös elpymis- ja palautumistukivälineen, käyttö, jotta voidaan rahoittaa konkreettisia köyhyyden vastaisia toimenpiteitä, kuten kohtuuhintaista ja energiatehokasta asumista, laadukkaan varhaiskasvatuksen ja hoidon saatavuutta esimerkiksi hyödyntämällä EU:n koulujakelujärjestelmää, esteetöntä julkista liikennettä ja kohdennettua energiatukea pienituloisille kotitalouksille; korostaa tarvetta varmistaa, että aineellista tukea, myös ruoka-apua, tarjoaville ruokapankeille osoitetaan kohdennetusti ja riittävästi

---

62 Komission tiedonanto 28. syyskuuta 2022 ”Jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten parempi arviointi” (COM(2022)0494).

resursseja, jotta niillä on riittävät toimintavalmiudet ja kyky reagoida nopeasti puutteellisen elintarviketurvan ja aineellisen puutteen lisääntymiseen; korostaa, että tällaista tukea on täydennettävä liitännäistoimenpiteillä, joilla edistetään sosiaalista osallisuutta ja väyliä pois köyhyydestä ESR+:n sääntöjen mukaisesti;

68. muistuttaa Euroopan aluekehitysrahastoon (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussaan (ESR+) ja koheesiorahastoon sovellettavista, aihekohtaisista mahdollistavista edellytyksistä, jotka on esitetty näitä rahastoja koskevista yhteisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin asetuksen (EU) 2021/1060[63] liitteessä IV, erityisesti mahdollistavasta edellytyksestä 4.4 ”Kansallinen strateginen sosiaalista osallisuutta ja köyhyyden vähentämistä koskeva toimintapoliittinen kehys”; korostaa tärkeyttä kytkeä köyhyyden vastainen strategia ja sen rahoitus aiemmin määriteltyihin erityistavoitteisiin; kehottaa komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että EAKR:n ja ESR+:n yhteiset säännökset heijastavat paremmin näitä erityistavoitteita, ja sisällyttämään köyhyyden vastaisen strategian ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen seuraavaan monivuotiseen rahoituskehykseen;

69. muistuttaa, että energia ja liikenne ovat muun muassa keskeisiä palveluja, joiden olisi oltava kaikkien ulottuvilla, ja vaatii siksi kiinnittämään erityistä huomiota sosiaalisiin ilmastosuunnitelmiin, jotka eri jäsenvaltioiden on suunniteltava ja pantava täytäntöön sosiaalisen ilmastorahaston puitteissa ja joissa investoidaan energiatehokkuuteen, asuntojen kunnostamiseen sekä uusiutuvien energialähteiden ja liikennejärjestelmien saatavuuteen ja kohtuuhintaisuuteen; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset aktiivisesti mukaan, jotta tuella voidaan tavoittaa tehokkaasti sitä eniten tarvitsevat henkilöt; kehottaa jäsenvaltioita vaihtamaan parhaita käytäntöjä energiaköyhyyden torjunnassa, kuten energiasetelit ja energianhintojen sääntely;

70. korostaa, että EU:n rahastot ovat niin monimutkaisia, että paikallistason ja sellaisten organisaatioiden, joilla on vähemmän teknisiä resursseja, on vaikea saada niitä; korostaa tarvetta yksinkertaistaa EU:n rahoitusmekanismien täytäntöönpanoa ja menetelmiä, joilla näitä varoja asetetaan lopullisten edunsaajien saataville, sekä kouluttaa asiaankuuluvien viranomaisten ja

---

63 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24. kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

organisaatioiden henkilöstöä; korostaa, että ESR+-asetuksen mukaan vähävaraisimpien tukemiseen tarkoitetun yhteisrahoitusosuuden on oltava edelleen 90 prosenttia tai vastattava sitä, minkä pitäisi helpottaa tämän rahoituksen saantia ohjelmille ja toimille, joiden tarkoituksena on edesauttaa köyhyyden poistamista;

°

° °

71. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.